

Handbuch

der

lettischen Sprache

von

A. Bielenstein.

I.

Grammatik.

Mitau,

Fr. Lucas' Buchhandlung (Iwan Rochlitz).

1863.

von

A. Bielenstein.

Mitau,

Fr. Lucas' Buchhandlung (Iwan Rochlitz).

1863.

Alphabet.

Große Schrift.	Kleine Schrift.	Abweichungen der bisher üb- lichen Schrift.	Aussprache.
<i>G</i>	<i>g</i>	analog zu den lateinischen G-Lettern	<i>g</i> (Kehllaut)
<i>G</i>	<i>g</i>	analog zu den lateinischen G-Lettern	<i>gi</i> (Gaumenlaut)
<i>I</i>	<i>i</i>	analog zu den lateinischen I-Lettern	<i>i</i> *)
<i>I</i>	<i>i</i>	analog zu den lateinischen I-Lettern	<i>ee</i>
<i>J</i>	<i>j</i>	analog zu den lateinischen J-Lettern	<i>ia</i>
<i>J</i>	<i>j</i>	analog zu den lateinischen J-Lettern	<i>ie</i>
<i>K</i>	<i>k</i>	analog zu den lateinischen K-Lettern	<i>j</i>
<i>K</i>	<i>k</i>	analog zu den lateinischen K-Lettern	<i>kj</i> (Kehllaut)
<i>L</i>	<i>l</i>	analog zu den lateinischen L-Lettern	<i>l</i>
<i>E</i>	<i>t</i>	analog zu den lateinischen E-Lettern	<i>lj</i>
<i>M</i>	<i>m</i>	analog zu den lateinischen M-Lettern	<i>m</i>
<i>N</i>	<i>n</i>	analog zu den lateinischen N-Lettern	<i>n</i>
<i>N</i>	<i>n</i>	analog zu den lateinischen N-Lettern	<i>nj</i>
<i>O</i>	<i>o</i>	analog zu den lateinischen O-Lettern	<i>o, oh</i>
<i>P</i>	<i>p</i>	analog zu den lateinischen P-Lettern	<i>p</i>
<i>R</i>	<i>r</i>	analog zu den lateinischen R-Lettern	<i>r</i>
<i>R</i>	<i>r</i>	analog zu den lateinischen R-Lettern	<i>ri</i>
<i>S</i>	<i>s</i>	analog zu den lateinischen S-Lettern	<i>s</i> (scharf, wie das deutsche <i>ß</i> , russ. <i>с</i> , französ. <i>c</i> vor <i>e</i> , <i>é</i>)
<i>Sch</i>	<i>sch</i>	analog zu den lateinischen Sch-Lettern	<i>sch</i> (scharf, wie das russ. <i>ш</i> , litth. <i>sz</i> , franz. <i>ch</i>)
<i>Sch</i>	<i>sch</i>	analog zu den lateinischen Sch-Lettern	(tönend wie russ. <i>з</i> , litth. <i>z</i> , französ. <i>z</i> , deutsch <i>z</i> im Anlaut und Inlaut)
<i>Sch</i>	<i>sch</i>	analog zu den lateinischen Sch-Lettern	(tönend wie russ. <i>ж</i> , litth. <i>š</i> , französ. <i>ʃ</i>)
<i>T</i>	<i>t</i>	analog zu den lateinischen T-Lettern	<i>t</i>
<i>U</i>	<i>u</i>	analog zu den lateinischen U-Lettern	<i>u</i> *)
<i>Ü</i>	<i>ü</i>	analog zu den lateinischen Ü-Lettern	<i>ü</i>
<i>W</i>	<i>w</i>	analog zu den lateinischen W-Lettern	<i>w</i> (Halbvocal, russ. <i>в</i> , litth. <i>v</i> , lat. <i>v</i> , franz. <i>v</i>)
<i>Z</i>	<i>z</i>	analog zu den lateinischen Z-Lettern	<i>ts</i> (russ. <i>ц</i> , deutsch <i>z</i> , <i>g</i>)
<i>Tsch</i>	<i>tsch</i>	analog zu den lateinischen Tsch-Lettern	<i>tsch</i> (russ. <i>ч</i> , litth. <i>cz</i>)
<i>Df</i>	<i>df</i>	analog zu den lateinischen Df-Lettern	<i>df</i> (griech. <i>δ</i>)
<i>Dsch</i>	<i>dsch</i>	analog zu den lateinischen Dsch-Lettern	<i>dsch</i> (ital. <i>gi</i> vor Vocalen).

*) Die Vocale *a*, *e*, *i*, *u* können kurz und lang sein und in beiden Fällen entweder gestossen oder nicht gestossen (gedehnt). Ueber die Bezeichnung der kurzen gestossenen und der langen gestossenen Vocale cf. §§. 9, 10. ob dagegen.

Schrift.

Die lettische Schrift ist ein eigenes System, das nicht mit dem lateinischen Cursiv-Alphabet gleichzusetzen ist. Sie besteht aus 32 Buchstaben, von denen 10 aus dem lateinischen Alphabet übernommen sind, während die anderen 22 neu geschaffen wurden.

Erste Abtheilung. Qualitat der Laute.

Erster Abschnitt. Schreibung, Ordnung, Aussprache der Laute.

Erstes Capitel. Die lettische Schrift.

Vorbemerkung. Bisher ist für die lettische Schrift (im eigentlichen Sinn des Wortes) ausschliesslich das lateinische Cursiv-Alphabet üblich gewesen, für den Druck dagegen meistens das sogenannte deutsche (gothische) Alphabet. Verf. hat es gewagt im vorliegenden Schulbuch die Uebereinstimmung zwischen Druck und Schrift zu bewahren durch Beibehaltung der lateinischen Cursiv-Lettern, dieses übrigens im Anschluss an den Vorgang Stenders (lett. Lexikon) und Harders (Annickungen und Zusätze, cf. Welligs Beiträge). Behufs genauerer Darstellung der Sprache hat Verf. sich nur geringe und minder zahlreiche Äenderungen der üblichen Orthographie erlaubt, und diese finden sich sämmtlich nur bei den Vocalen.

I. Die Buchstaben.

Die lettischen Buchstaben sind folgende:

§. 6.
(L. Spr. §. 59)Große Schrift. Kleine Schrift. Abweichungen
der bisher üb-
lichen Schrift.

<i>A</i>	<i>a</i>	<i>a</i> *)
<i>B</i>	<i>b</i>	<i>b</i>
<i>D</i>	<i>d</i>	<i>d</i>
<i>E</i>	<i>e</i>	<i>e</i> (spitz und breit [<i>ae</i>]) *
<i>Ē</i>	<i>ē</i>	<i>ē</i>

Übersicht der Tempora					
	Tempora	Indicativ	Conjunctiv	Conditional	Potential
1. Præsens	seh' <i>esse</i>	spic' (s. fes.) min. -s)	spic' (s. fes.)	spic' (s. fes.)	
2. Perfect	gew. <i>gewesen</i>				
3. Præf. int. perfect.	gew. <i>gewesen</i>				
4. Pluperf.	gew. <i>gewesen</i>				
5. Futurum	seh' <i>werden</i> (bisch' se' w.)				
6. Futur. exact.	gew. <i>werden</i>				
7. Præs. („Per- fect.“)	gew. <i>gewesen</i>				
8. Perfect	gew. <i>gewesen</i>				
9. Præf. imp. („Pluperf.“)	gew. <i>gewesen</i>				
10. Plusqperf.	bünu <i>biwse</i>				
11. Futur („Fut. exact.“)	bisch' <i>seh' seh'</i>				
12. Futur. exact.	bisch' <i>biwse</i>				

Aktivum

Unvollendete Handlung

Cf. Syntax §. 726.

	Modal- und Temporal-Formen
Optativ	Debitiv indic. Debitiv condit. Imperativ Deb. imp.
1. Præsens	seh' <i>esse</i> zel(s) bis se' n
2. Perfect	gew. <i>gewesen</i> zel(s) bis se' n
3. Præf. int. perfect.	gew. <i>gewesen</i> zel(s) bis se' n
4. Pluperf.	gew. <i>gewesen</i> zel(s) bis se' n
5. Futurum	seh' <i>werden</i> (s. fes.) zel(s) bis se' n
6. Futur. exact.	gew. <i>werden</i> zel(s) bis se' n
7. Præs. („Per- fect.“)	gew. <i>gewesen</i> zel(s) bis se' n
8. Perfect	gew. <i>gewesen</i> zel(s) bis se' n
9. Præf. imp. („Pluperf.“)	gew. <i>gewesen</i> zel(s) bis se' n
10. Plusqperf.	bünu <i>biwse</i> zel(s) bis se' n
11. Futur („Fut. exact.“)	bisch' <i>seh' seh'</i> zel(s) bis se' n
12. Futur. exact.	bisch' <i>biwse</i> zel(s) bis se' n

Cf. Syntax §. 727.

Zweiter Abschnitt. Die Verbalklassen.

§. 877. Der Character der Cl. I. ist im Praes. -a-, im Praet. -a- oder -ja-, der Verbalstamm erscheint also oft durch alle Verbalformen ganz gleichartig. Der Umfang der Classe ist sehr klein.

		Activ und Passiv					
Indicativ	Act.	1.		2.		3.	
		Praesens		Audf-i		Aug-	Aug-am
		aug-u	ich wachse	auf-i		aug-	aug-am
		sitt-u	ich schlage	sitt-i		sitt-	sitt-am
		pin-u	ich flechte	pin-i		pin-	pin-am
		nák-u	ich komme	nák-i		nák-	nák-am
		mett-u	ich werfe	mett-i		mett-	mett-am
		aug-u		aug-i		aug-a	aug-ám
		sitt-u		sitt-i		sitt-a	sitt-ám
		pin-u		pin-i		pin-a	pin-ám
		náu		nái		náz-a	náz-ám
		mett-u		mett-i		mett-a	mett-ám
		aug-sch-u		aug-si		aug-s	aug-sim
		sitt-sch-u		sitt-i-si		sitt-i-s	sitt-i-sim
		pi-sch-u		pi-si		pi-s	pi-sim
		nák-sch-u		nák-si		nák-s	nák-sim
		mett-sch-u		mett-si		mett-s	mett-sim
				1. 2. 3.			
				aug-tu		aug-tum	aug-tut
				sit-tu		sit-tum	sit-tut
				pi-tu		pi-tum	pi-tut
				nák-tu		nák-tum	nák-tut
				mes-tu		mes-tum	mes-tut
				aug-t, wachsen			
				sit-t, schlagen			
				pi-t, flechten			
				nák-t, kommen			
				mes-t, werfen			
				Praes. II. Praes. I. Futur.			
				aug-dams, f. audf-is, aug-schüts, (-sch)us), f. audf-is, f. aug-usi, (-)			
				-dama		(sch)uti	
				sit-dams		sit-t-üts, sit-t-schüts	
				pi-dams		pi-üts, pi-schüts	
				nák-dams		nák-üts, nák-schüts	
				mes-dams		mett-üts, mett-schüts	
				Particip. Praes.		Partic. Praet.	
				aug-ams, fem. -ama		Debitiv	
				sitt-ams		já-aug-	
				pin-ams		já-sitt-	
				nák-ams		já-pin-	
				mett-ams		já-nák-	
						já-mett-	

		Reflexiv					
Indicativ	Act.	1.		2.		3.	
		Praesens		Audf-i		Sitt-i	
		sitt-u		sitt-i		sitt-as	
		pin-u		pin-i		pin-as	
		nák-u		nák-i		nák-as	
		mett-u		mett-i		mett-as	
		aug-u		aug-i		mett-i	
		sitt-u		sitt-i		sitt-i	
		pin-u		pin-i		pin-i	
		nák-u		nák-i		nák-i	
		mett-u		mett-i		mett-i	
		aug-sch-u		aug-si		mett-i-s	
		sitt-sch-u		sitt-i-si		mett-i-s	
		pi-sch-u		pi-si		mett-i-s	
		nák-sch-u		nák-si		mett-i-s	
		mett-sch-u		mett-si		mett-i-s	
				1. 2. 3.			
				aug-tu		aug-tum	aug-tut
				sit-tu		sit-tum	sit-tut
				pi-tu		pi-tum	pi-tut
				nák-tu		nák-tum	nák-tut
				mes-tu		mes-tum	mes-tut
				1. 2. 3.			
				sit-tüts		sit-t-schüts	
				pi-tüts		pi-schüts	
				nák-tüts		nák-schüts	
				mes-tüts		mes-schüts	
				sit-t-üts		sit-t-schüts	
				pi-t-üts		pi-schüts	
				nák-t-üts		nák-schüts	
				mes-t-üts		mes-schüts	
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-schüts		pi-schüts	
				nák-t-schüts		nák-schüts	
				mes-t-schüts		mes-schüts	
				1. 2. 3.			
				sit-t-schüts		sit-t-schüts	
				pi-t-s			

Catalog der Verba Cl. I.*)

§. 378. (L. Spr. §. 256)	1. <i>áugn</i> , -gu, áugt, wachsen. 4. <i>bégn</i> , {-gu}, {-d/u}, bégt, fliehen.	8. (<i>at</i>)-rágus, -d/üs, -rdugtis, räupsen.
	1. <i>bífu</i> , -su, bíst, gerinnen, dick werden.	4. (<i>ap</i>)-reppu, -ppu, -rept, zur Hei- lung bewacheen.
	4. <i>degg</i> , {-gu}, degt, brennen, intr.	1. <i>rígn</i> , -ssu, rist, (réchu), {-tu, -tu, ré/tu} binden.
	1. <i>dígn</i> , -gu, dígt, stechen.	1. <i>ritt</i> , -ttu, rít, (rétu, -tu, ré/tu) walzen.
	1. <i>dubhu</i> , -bbu, dubt, hohl werden.	3. <i>sáku</i> , {-ku}, sákt, anfangen.
	1. <i>dueru</i> , -ssu, dust, keuchen.	3. <i>sekku</i> , {-zu}, sekkt, folgen. (sezu), {-zu}
	1. <i>dufu</i> , -su, duft, entzwei gehen.	1. <i>sittu</i> , -ttu, sitst, schlagen.
	4. <i>édu</i> , (-mu), -du, éft, essen.	1. (<i>ekrabbu</i>) -bbu, skrabit, schaben.
	3. <i>ílg</i> , -d/u, ílg, verziehen.	1. <i>süssu</i> , -ssu, sust, dürr werden.
	1. (<i>mattu</i>), -ttu, matt, wahrnehmen.	2. (<i>schkinnu</i> , {-nu}, schkitt, pfücken. (schkinnu), {-nu})
	4. <i>mettu</i> , {-tu}, {-sohu}, mest, werfen.	1. <i>schmangu</i> , -gu, schmaugt, einen Schlag (auf den Mund) geben.
	1. (<i>méfu</i> , {-sohu}), {-mefu}, mest, stumpf (mefstu), {-mefu}, werden.	2. (<i>tinu</i> , {-nu}, tit, winden, (tinu)) wickeln.
	2. (<i>minu</i> , minn, {-mínu}, mit, treten. (minu, minu))	2. (<i>trinu</i> , {-nu}, trit, reiben, schle- (trinu)) fen.
	3. <i>ndku</i> , {-zu}, ndkt, kommen.	1. <i>wáidu</i> , -du, wáist, sich irgendwo befinden.
	8. <i>náuku</i> , -su, náukt, mit Wolken überziehen.	4. <i>weddu</i> (<i>dadu</i> , {-schu}), west, führen.
	4. <i>nesu</i> , {-ssu}, nest, tragen.	4. <i>zeppu</i> , -ppu, sept, backen, bra- ten, tr. u. intr.
	1. (<i>néf</i> , 8. P.), {-a}, 8. P. nést, jucken.	
	2. (<i>pínu</i> , {-nu}, pít, flechten.	
	1. <i>písu</i> , -ssu, pist, coire c. femina, trans.	

*) Die vor den einzelnen Verben stehenden Ziffern deuten hier und in den folgenden Verbal-Catalogen die Untertheilungen der einzelnen Classen an.

Bemerkungen.

1. Die Praesensbildung der 6 Verba: mit, git, schkit, tit, trit, schwankt (gleichwie die des Praeterit.) nach Cl. IV. hinther.

2. In der 1. P. Sing. Praes. von ést, essen, zeigt sich oft das ursprüngl. Personalausfixus -m: ému f. ed-mu f. altes ed-mi — neben édu (§. 264).

3. Das Praeterit. der 6 Verba: bégt, dégt, fakt, mest, nest, west bildet sich doppelt, indem sich das j entweder in der Trübung des consonant. Wurzelauslautes oder aber nur noch in der Nachwirkung auf die Aussprache des e der Wurzelsylbe (§. 298) zeigt. Die in ( ) eingeschlossenen Formen sind die für die Schrift minder empfehlenswerthen.

AUSZUG

Classe II.

Der Character der Cl. II. ist im Praes. -a- nebst Steigerung des Wurzelsylbenvocals i zu e, im Praet. -a-. Cl. II. (L. Spr. §. 257) umfasst, als die kleinste von allen, nur 12 Verba.

Beispiele zu Cl. II.		Aktiv und Passiv										
		1.	2.	3.	4.							
	Praes.	wölk-u, ich ziehe sert-u, ich haue dſen-u, ich treibe	wölz-i ſerz-i dſen-i	wölk- ſerz- dſen-	wölk-am ſerz-am dſen-am	wölk-at, (-s-i) ſerz-at, (-s-i) dſen-at, (-s-i)						
Indicat. Act.	Praet.	wölk-u ſirz-u dſin-u	wölk-i ſirz-i dſin-i	wölk-a ſirz-a dſin-a	wölk-am ſirz-am dſin-am	wölk-at ſirz-at dſin-at						
	Futur. Praet.	wölk-schau ſirz-schau dſi-schau	wölk-ſt ſirz-ſt dſi-ſt	wölk- ſirz- dſi-ſt	wölk-am ſirz-am dſi-am	wölk-at ſirz-at dſi-at						
Praes. Condition. Act.		wölk-u ſirz-u dſi-u	wölk-i ſirz-i dſi-i	wölk-tum ſirz-tum dſi-tum	wölk-tum ſirz-tum dſi-tum	wölk-tus ſirz-tus dſi-tus						
Infinit.		wölk-t, ziehen ſirz-t, hauen dſi-t, treiben	wölk-t ſirz-t dſi-t	wölk-t ſirz-t dſi-t	wölk-t ſirz-t dſi-t	wölk-t ſirz-t dſi-t						
Participia Act.	Praes. II.	wölk-dams, fem. ſirz-dams dſi-dams	wölk-uts, ſirz-uts, dſen-uts	wölk-ſchüts, (-schus), wölk- ſirz-ſchüts, (-schus), wölk- dſi-ſchüts, (-schus)	wölk- ſirz- dſi-ſt	Praes. I.	wölk-uts, (-schus), wölk- ſirz-ſchüts, (-schus), wölk- dſi-ſchüts, (-schus)	Futur.	wölk- ſirz- dſi-ſt	wölk- ſirz- dſi-ſt	Praeterit.	wölk- ſirz- dſi-ſt
Passiv	Partic. Praes.	welk-ams, fem. -ama ſerz-ams " " " dſen-ams " " "	welk-ts, fem. -ta ſerz-ts " " " dſen-ts " " "	welk- ſerz- dſen-	já-welk- já-ſerz- já-dſen-	Partic. Praet.	welk-ams, fem. -ama ſerz-ams " " " dſen-ams " " "	Debitiv.	welk- ſerz- dſen-	welk- ſerz- dſen-		

Catalog der Verba Cl. II.

§. 381.

dalu, dilu, sich abschleifen.

demu, { *dimu*, *di'mt*. drohnen.

kre'mtu, kri'mtu, kri'mat, nagen.

pe'rdu, { *pi'rdu*, *pi'rſt*, crepitum ventris edere.

pérku,

{*perku*,} *perku*, *pirkt*, kaufen.
{*pi'rkus*,} *pi'rkus*,

te'lpu, ti'lpu, ti'lpt, Raum haben, eingehen.
ze'llku, zi'llku, zi'llkt, ziehen, schlängeln.

wērdū, *wirnu*, *wārt*, kochen, sieden, trans. in, infra-

*(werdu), ... , Kochen, Sze'rpua, | *names names taken**

(zérpu), } si·rpu, si·rpt, scharr
se·rpu. }

III. Reflexiv.			
Praes. II.	Praes. I.	Futur.	Præterit.
wi'llk-äms	wi'llk-äts	wi'llk-schüts	wi'lz-is, fem. wi'llk-ułq, (-ułs)
zir-t-äms	zir-t-äts	zir-t-i-schüts	zir't-is " zir't-ułs "
dfin-äms	dfin-äts	dfin-schüts	dfin-is " dfin-ułs "
wi'llk-äms	wi'llk-äts	wi'llk-ämla	wi'llk-ätlis
zir-t-äms	zir-t-äts	zir-t-ämla	zir't-ätlis
dfin-äms	dfin-äts	dfin-ämla	dfin-ätlis
wi'llk-schüs	wi'llk-sis	wi'llk-sis	wi'llk-simis
zir-t-i-schüs	zir-t-i-sis	zir-t-i-sis	zir-t-i-simis
dfin-schüs	dfin-sis	dfin-sis	dfin-simis
wi'llk-tüs	wi'llk-tüs	wi'llk-tumis	wi'llk-tulis
zir-t-o-tüs	zir-t-o-tüs	zir-t-o-tumis	zir-t-o-tulis
dfin-tüs	dfin-tüs	dfin-tumis	dfin-tulis
wi'llk-tüs, sich ziehen, schleppen			
zir-t-o-tüs, sich hauen			
dfin-tüs, sich treiben, eifrig wonach streben			
Praes. II.	Praes. I.	Futur.	Præterit.
wi'llk-damis	wi'llk-äts	wi'llk-schüts	wi'lz-is, fem. wi'llk-ułq, (-ułs)
zir-t-damis	zir-t-äts	zir-t-i-schüts	zir't-is " zir't-ułs "
dfin-damis	dfin-äts	dfin-schüts	dfin-is " dfin-ułs "
Debitiv.			
	já-wi'llk-as		
	já-zir-t-as		
	já-dfin-as		

dʒemu, *dʒimtʃu*, *dʒimtju*, geboren werden.

*dse*nu, {*d**si*n, { *d**si*t (*d**s*it), treiben.

Bemerkungen

- Der livl. Dialect unterlässt die Vocalsteigerung im Praes. von §. 382. *p'irk't*, also nach Analogie von Cl. I.: *p'irk'u* neben *pérku*.
  - Andere Verba schwanken im Praes. nach Cl. V. hinüber, z. B. *d'slt*, *di'mt*, *d'i'mt*.
  - Das *d* im Praes. und allen damit zusammenhängenden Verbalformen von *wir't* ist bloß um des Wohlklangs willen eingeschoben.
  - Langär Vocal im Praesensstamm ist namentlich in Westkurland beliebt.

Classe III.

§. 388. Der Character der Cl. III. ist im Praes. -na-, dessen consonantischem Wurzelauslaut vor diesen in die Wurzel-sylbe sich hineinfügt, hier aber nach §§. 46 f. keinen Bestand hat, so dass an zu *ü*, in zu *i* oder *ü*, un zu *ü* wird. Das

Beispiele zu Cl. III.

Aktiv und Passiv

	1.	2.	3.	1.	2.
Indicativ Ad.	rük-u, Ich grabe kritt-u, Ich falle klüp-u, Ich stolpere si-nu, Ich binde du-nu, Ich bekleide (die Füsse)	rük-i kritt-i klüp-i si-ni du-ni	rük-a kritt-a klüp-a si-a du-a	rük-am kritt-am klüp-am si-nam du-nam	rük-at, (-ü) kritt-at, (-ü) klüp-at si-nat du-nat
Praesens	rakk-u kritt-u klüp-u st-ju aw-u	rakk-i kritt-i klüp-i st-ja aw-a	rakk-a kritt-a klüp-a st-jam aw-am	rakk-dm kritt-dm klüp-dm st-jat aw-at	
Praeterit.	rak-schu kritt-i-schu klüp-schu si-schu du-schu	rak-si kritt-i-si klüp-si si-si du-si	rak-s kritt-i-s klüp-s si-s du-s	rak-sim kritt-i-sim klüp-sim si-sim du-sim	rak-sit, (-ü) kritt-i-sit klüp-sit si-sit du-sit
Futur.	rak-tu kris-tu klüp-tu si-tu du-tu	rak-tum kris-tum klüp-tum si-tum du-tum	rak-tut kris-tut klüp-tut si-tut du-tut		
Praes. Condition. Act.	rak-t, graben kris-t, fallen klüp-t, stolpern si-t, binden du-t, (die Füsse) bekleiden				
Infinit.					
Participia Act.	Praes. II. rük-dams, fém. rük-uts, rük-schüts, (-sch)üs, -dama Praes. I. kris-dams, fém. kris-uts, kritt-i-schüts Futur. klüp-dams, fém. klüp-uts, klüp-schüts si-dams, fém. si-uts, si-schüts du-dams, fém. du-uts, du-schüts	Praes. II. rük-üts, f. rük-üts Praes. I. krit-üts, kritt-i-üts Futur. klüp-üts, klüp-üts si-üts, si-üts du-üts, du-üts	Praeterit. rük-üts, f. rük-üts kritis, kritt-i-üts klüp-üts, klüp-üts si-üts, si-üts du-üts, du-üts		
Passiv	Partic. Praes. rük-ame, f. rük-ama kritt-ame — si-nams du-nams	Partic. Praes. rak-ts, f. ta (kris-ts ") (klüp-ts ") si-ts " " du-ts "	Debitiv ják-rük- ják-kritt- ják-klüp- ják-si- ják-du-n-		

Praeteritum wird in der Regel ohne *j*, selten mit *j* gebildet. In Folge jener Wandlungen ist für alle Verba Cl. III. mit consonant. Wurzelsylbenauslaut langer Wurzelsylbenvocal im Praesens und kurzer im Praeterit. und Infinitiv charakteristisch.

	1.	2.	3.	1.	2.
Reflexiv					
	st-nug, si-nug du-nug	st-nis, si-nis du-nis	si-nas du-nas	si-namis du-namis	si-natis du-natis
	st-jüs aw-üs	st-jis aw-üs	st-jämis aw-ämis	st-jäts aw-ätts	
	si-schüs du-schüs	si-sis du-sis	si-sis du-sis	si-simis du-simis	si-sitiae du-sitiae
	si-tüs du-tüs	si-tüs du-tüs	si-tüs du-tüs	si-tumis du-tumis	si-tutis du-tutis
Praes. II.					
Praes. I.					
Futur.					
Praeterit.					
	si-damis du-damis	si-nutis du-nutis	si-schüts du-schüts	st-jüs, fem. st-justis, aw-üs " aw-usis	(justis)
			Debitiv.		
			st-st-nas já-á-nas		

Catalog der Verba Cl. III.

§. 384.
(L. Spr. §. 260)

1. <i>(dakku, moj,)</i>	<i>dut</i> , die Füsse bekleiden.	3. <i>lupu, lippu, lupo</i> , schalen.
2. <i>(duvu, (davu))</i>	<i>dut</i> , die Füße	1. <i>luku, lakku, laku</i> , lecken.
3. <i>(davu)</i>	bekleiden.	6. <i>(mäunu)</i> , <i>mäon, mao</i> , brüllen.
4. <i>(blänu)</i>	<i>blänu, blaut, blö-</i>	2. <i>mieu, mittu, mist</i> , wohnen, leben, sich ernähren.
5. <i>(blänu)</i>	<i>ken, schreien.</i>	<i>brinu,</i>
2. <i>(bridu)</i>	<i>briddu, bri</i> , waten.	1. <i>(at)-maga, maggu, magt, emi-</i> <i>(brinu),</i> schlafen.
3. <i>briku, brukku, brukt</i> , schicht- weise abgehen.		2. <i>misnu, misu, misi, mingere.</i>
3. <i>dräpu, drappu, drupt</i> , brockeln.		3. <i>miku, mukku, mukt</i> , sich ab- streifen, fliehen, in den Sumpf einschliessen.
5. <i>diku, dikku, dukt</i> , matt werden.		2. <i>(ap)-niku, -nikku, -nkt</i> , über- nicketu, drüsiger werden.
2. <i>gldu, gladdu, gis</i> , inne werden, muthmassen.		5. <i>(plaunu) pläwu, pläwe, mähen,</i> <i>plauju,</i>
5. <i>(gäju, guju)</i>	<i>guwu, gät,</i>	3. <i>pliku, plukku, plukt</i> , verbrühen, intrans.
5. <i>(gäju,)</i>	<i>gänu, gäwu, gäut,</i>	1. <i>pliku, plakku, plakt</i> , flach wer- den.
8. <i>jäku, jukku, jukt</i> , verwirrt wer- den.		1. <i>prätu, prattu, prast</i> , verstehen.
2. <i>jätu, juttu, just</i> , fühlen.		2. <i>pälu, palu, pult</i> , fallen.
8. <i>kläpu, kläppu, klupt (klupt,</i> <i>knupe), stolpern.</i>		5. <i>(räunu), räwu, räut, reissen.</i>
2. <i>knitu, knittu, knist</i> , keimen.		9. <i>räku, räkku, rukt</i> , faltig werden.
5. <i>(kraunu,)</i>	<i>krävou, kraut, häufen.</i>	1. <i>(at)-rädu, räddu, -rast</i> , finden, (at)-räni, (er-ge- wohnt werden).
2. <i>kritu, krittu, krest</i> , fallen.		1. <i>räku, rakku, rakt</i> , graben.
4. <i>(kréju,)</i>	<i>kréju, krit, schmän-</i>	2. <i>sktu, sikku, sikt</i> , versiegen, (sikstu), fallen (v. Wasser).
8. <i>krupt, kruppu, krupt (grupt),</i> verschrumpfen.		4. <i>sinu, sjju, sit</i> , binden.
3. <i>kipu, kippu, kupt</i> , gerin- (kippu), nen, zusammengehen.		4. <i>(skrinu), skréju, skris</i> , laufen.
2. <i>lipu, loppu, lipp</i> , kleben, intr.; kletern.		4. <i>(skrinu), skréju, skris</i> , laufen.
2. <i>liku, likku, likt</i> , legen.		8. <i>skütu, skuttu, skust</i> , schaben, barbieren.
1. <i>(nänu,</i>	<i>kriechen,</i>	4. <i>slinu, sléju, silt</i> , anlehnen, (sléju),
2. <i>(nänu,</i>	<i>röden.</i>	1. <i>(dis)-smäku, smäkku, smäkt</i> , heiser werden.
<i>(nänu),</i>		
<i>(nänu),</i>		

2. <i>(snig (3. P.), snigga (3. P.), snigt,</i> <i>(sniget "))</i>	<i>schnelen.</i>
5. <i>(spläunu,)</i>	<i>spläwn, splaut,</i>
3. <i>(spräuju,)</i>	<i>spräunka, sprucken.</i>
3. <i>(i)-spräku, -sprukku, -sprukt,</i> <i>entspringen.</i>	5. <i>(schänu)</i> , <i>schuwu, schät</i> , nähern, <i>(schuju,</i>
2. <i>stippu, stippu, stipt</i> , steif werden.	<i>schuttu, schust</i> , böse werden.
2. <i>stibu, stibbu, stikt</i> , betäubt werden.	<i>(sibbu,</i>
2. <i>stigu, stiggu, stigt</i> , einsinken.	<i>(sibbstu)</i> , <i>schibbu, schib</i> , schwellen.
2. <i>(strig(u))</i>	<i>striggu, strigt</i> , dass.
3. <i>siku, sükku, sukt</i> , schwinden, entwischen.	1. <i>sägn, saggu</i> , sagt, stehlen.
3. <i>sütte, suttu, suct</i> , heiß, trocken werden.	2. <i>tiku, tikku, tikk</i> , gelangen.
5. <i>(schaunu)</i> , <i>schawu, schaut,</i> <i>(schawju)</i>	3. <i>(tikstu)</i> , geschehen, austreten.
2. <i>schitru, schitku, schitst</i> , meinen.	4. <i>sütu, suttu, suct</i> , heiß, trocken werden.
3. <i>schükku, schükku, schukt</i> , glitschen.	5. <i>(tukku, tukku, tuka, seti,</i> <i>(tükku, tükku)</i> , werden, schwel- (tükstu), len.
1. <i>täpu, tapu, tapt</i> , werden.	1. <i>täpu, tapu, tapt</i> , werden.

Bemerkungen.

1. Im Praesens einiger Verba erhält sich das *n* des Classenchar-
acters, indem es den consonantischen Wurzelsylbenauslaut verdrängt,
cf. *brinu*, *linu*, *ränu* neben *bridu*, *lädu*, *rädu*. Hinter conson. Wurzel-
sylbenauslaut zeigt sich *n* in *misnu* von *mist*.

2. In seltenen Fällen schwanken die Praesensformen nach Cl. V.
hinterher, cf. *nikt*, *sikt*, *snigt*, *strigt*, *schikt*, *tikt*, *tukt*.

3. Fast alle Verba mit vocalischem Wurzelsylbenauslaut haben im
Praesens mehr oder minder gebräuchliche Nebenformen nach Analogie
der Cl. IV., cf. *aut*, *blaut*, *gät*, *kraut*, *krit*, *mäut*, *plaut*, *räut*, *skrit*,
silt, *tplaut*, *schaut*, *schät*. In einigen Fällen erscheint dial. der Char.
von Cl. III. und IV. vereinigt, cf. *duxu*, *brinu*, *linu*, *sinu*, *skrinu*
(§. 379, 1).

4. Das Verbum *pult* (nebst vielleicht einigen andern der aufge-
führten Verba) gehört eigentlich zu Cl. II., sofern die Vocalwandlung im
Praesens nicht durch ein ausgefallenes *n* hervorgerufen ist, sondern auf
Steigerung beruht. Wegen Analogie der Vocallaute ist's hier zu Cl. III.
gestellt worden.

§. 386. Der Character der Cl. IV. ist im Praesens *-ja-*, im Praeterit fast gleich häufig *-a-* oder aber *-ja-*. Da *j* mit vorhergehendem

		Activ und Passiv			
		1.	2.	3.	
Indicativ Act.	Praesens	kráp-ju, ich trüge spíchhu, ich drücke arw, ich pflege kul, ich dresche kán-ju, ich schlage mi-ju, ich täusche lúd/ju, ich bitte rá-ju, ich ehele ré-ju, ich bellen sel-ju, ich hebe	kráp-i spích-i ar-i kul-i kán-ji mi-ju lúd/ji rá-ji ré-ji sel-i	kráp-jam spíchiam aram kulam kán-jam mi-jam lúd/jam rá-jam ré-jam selam	kráp-jat, (-it) spíchiat, (-it) arat, (-it) kulat, (-it) kán-jat, (-it) mi-jat, (-it) lúd/jat, (-it) rá-jat, (-it) ré-jat, (-it) selat, (-it)
	Praeterit	kráp-u spích-u ar-u kul-u kán-u mi-u lúd/u u. s. w. nach d. Paradigma von <i>sittu</i> , <i>sist</i> , Cl. I. rá-ju u. s. w. nach d. Paradigma von <i>ainu</i> , <i>eju</i> , <i>st</i> , Cl. III. ré-ju u. s. w.	kráp-u spích-u ar-u kul-u kán-u mi-u lúd/u u. s. w. nach d. Paradigma von <i>náku</i> , <i>ndu</i> , <i>ndkt</i> , Cl. I. rá-ju u. s. w. nach d. Paradigma von <i>ainu</i> , <i>eju</i> , <i>st</i> , Cl. III. ré-ju u. s. w.	kráp-u spích-u ar-u kul-u kán-u mi-u lúd/u u. s. w. nach d. Paradigma von <i>náku</i> , <i>ndu</i> , <i>ndkt</i> , Cl. I. rá-ju u. s. w. nach d. Paradigma von <i>ainu</i> , <i>eju</i> , <i>st</i> , Cl. III. ré-ju u. s. w.	
	Futur.	kráp-schu spích-i-schu, ar-schu, kul-schu, káuschu, mi-schu, lúg-schu, rá-schu, ré-schu, zé'l-schu,	kráp-tu, spích-tu, ar-tu, kul-tu, kán-tu, mi-tu, lúg-tu, rá-tu, ré-tu, zé'l-tu, u. s. w.	kráp-schus, spích-i-schus, kul-schus, káuschus, mi-schus, lúg-schus, rá-schus, ré-schus, zé'l-schus	
Praes. Condition. Act.		kráp-tu, trugen spích-tu, drücken ar-tu, täuschen kul-tu, phügen kán-tu, dreschen mi-tu, bitten lúg-tu, scheiten rá-tu, bellen ré-tu, schlagen	kráp-tu, spích-tu, ar-tu, kul-tu, kán-tu, mi-tu, lúg-tu, rá-tu, ré-tu, zé'l-tu, u. s. w.	kráp-tus, spích-tus, kul-tus, kán-tus, mi-tus, lúg-tus, rá-tus, ré-tus, zé'l-tus, u. s. w.	
Infinit.		kráp-t, trugen spích-t, drücken ar-t, täuschen kul-t, phügen kán-t, dreschen mi-t, bitten lúg-t, scheiten rá-t, bellen ré-t, schlagen	kráp-t, drücken spích-t, drücken ar-t, täuschen kul-t, phügen kán-t, dreschen mi-t, bitten lúg-t, scheiten rá-t, bellen ré-t, schlagen	kráp-t, sich betrügen spích-t, sich drücken ar-t, täuschen kul-t, phügen kán-t, dreschen mi-t, bitten lúg-t, scheiten rá-t, bellen ré-t, schlagen	
Participia Act.	Praes. II. Praes. I. Futur.	kráp-dama, f. <i>dama</i> kráp-júts, kráp-schúts, (-schus), f. kráp-is, f. kráp-u <i>s</i> , (-us)	kráp-dama, f. <i>dama</i> kráp-júts, kráp-schúts, (-schus), f. kráp-is, f. kráp-u <i>s</i> , (-us)	Praes. II. Praes. I. Futur. kráp-damis, kráp-júts spích-damis, spích-schúts ar-dama, ar-schúts kul-dama, kul-schúts kán-dama, kán-schúts mi-dama, mi-schúts lúg-dama, lúg-schúts rá-dama, rá-schúts ré-dama, ré-schúts zé'l-dama, zé'l-schúts	

Consonanten nach §§. 75 ff. verschmilzt, so gehören getrübte Conson. vor der Praesens-Endung zum Character der Cl. IV. — Ungefähr die Hälfte aller einsylbigen Verba gehört zu Cl. IV.

		Reflexiv		
		1.	2.	3.
Indicativ Act.	Praesens	kráp-jus spíchus	kráp-is spích-is	kráp-jas spích-as
	Praeterit	kul-ju káu-ju mi-ju lúd/ju rá-ju ré-ju sel-ju	kul-is káu-jis mi-jis lúd/is rá-jis ré-jis sel-is	kulas káu-jas mi-jas lúd/as rá-jas ré-jas selas
	Futur.	kráp-is spích-is	kráp-tus spích-tus	kráp-schus, spích-i-schus, kul-schus, káuschus, mi-schus, lúg-schus, rá-schus, ré-schus, zé'l-schus
Praes. Condition. Act.		kráp-tu, spích-tu, ar-tu, kul-tu, kán-tu, mi-tu, lúg-tu, rá-tu, ré-tu, zé'l-tu, u. s. w.	kráp-tus, spích-tus, kul-tus, kán-tus, mi-tus, lúg-tus, rá-tus, ré-tus, zé'l-tus, u. s. w.	kráp-t, sich betrügen spích-t, sich drücken ar-t, täuschen kul-t, phügen kán-t, dreschen mi-t, bitten lúg-t, scheiten rá-t, bellen ré-t, schlagen
Infinit.		kráp-t, drücken spích-t, drücken ar-t, täuschen kul-t, phügen kán-t, dreschen mi-t, bitten lúg-t, scheiten rá-t, bellen ré-t, schlagen	kráp-t, sich wechseln spích-t, sich drücken ar-t, täuschen kul-t, phügen kán-t, dreschen mi-t, bitten lúg-t, scheiten rá-t, bellen ré-t, schlagen	kráp-t, sich wechseln spích-t, sich drücken ar-t, täuschen kul-t, phügen kán-t, dreschen mi-t, bitten lúg-t, scheiten rá-t, bellen ré-t, schlagen
Participia Act.	Praes. II. Praes. I. Futur.	kráp-dama, f. <i>dama</i> kráp-júts, kráp-schúts, (-schus), f. kráp-is, f. kráp-u <i>s</i> , (-us)	kráp-dama, f. <i>dama</i> kráp-júts spích-dama, f. <i>dama</i> spích-schúts ar-dama, f. <i>dama</i> ar-schúts kul-dama, f. <i>dama</i> kul-schúts kán-dama, f. <i>dama</i> kán-schúts mi-dama, f. <i>dama</i> mi-schúts lúg-dama, f. <i>dama</i> lúg-schúts rá-dama, f. <i>dama</i> rá-schúts ré-dama, f. <i>dama</i> ré-schúts zé'l-dama, f. <i>dama</i> zé'l-schúts	Praes. II. Praes. I. Futur. kráp-damis, kráp-júts spích-damis, spích-schúts ar-damis, ar-schúts kul-damis, kul-schúts kán-damis, kán-schúts mi-damis, mi-schúts lúg-damis, lúg-schúts rá-damis, rá-schúts ré-damis, ré-schúts zé'l-damis, zé'l-schúts

	Partic. Přes.	Partic. Praet.	Debitiv.
Passiv.	krap-jams, f. -jamator	krap-ts, k-ta	já-krap-jas
	spíshams	spíf-ts	já-spíf-jas
	aroms	ár-ts	já-ár-jas
	kutams	kul-ts	já-kul-jas
	káu-jams	káu-ts	já-káu-jas
	mt-jams	mt-ts	já-mt-jas
	lúd-jams	lúg-ts	já-lúd-jas
	rá-jams	rá-ts	já-rá-jas
	rét-jams	rí-ts	já-réti-jas
	zelams	zél-ts	já-zel-jas

Catalog der Verba Cl. IV.

§. 887. (L. Spr. 3. 242.)	1. aru, -ru, árt, (drt), pflügen. 1. áuschu, -du, áust, weben. 2. baru, báru, bart (bárt), schelten. 1. báschu, -su, bást, stopfen. 4. báidsu, -dsu, báigt, endigen. 6. bér'schu, -su, bérst (bérst), scheuern. 7. beru, bérü, bert (bér), schütten. 6. bischu, -su, bést (bést), schütten. 1. bílschu, -du, bílt, reden. 6. blenschu, -su, blens, übersichtig sein, schwach sehen. 1. bléschu, -su, blést, sich bresig machen. 1. bráschu, -su, brás, abstreifen. 4. bráusu, {-su, } bráukt, fah- ren, streifen. 4. brázu, {-su, } brákt, schreien. 2. buru, báru, burt, zaubern. 1. dauschu, -su, daut, trümmern, entzweischlagen. 5. déju, déju, dit, tanzen. 5. džu, -ju, dtt, setzen, legen. 4. deðsu, -dsu, degt, brennen, tr. 1. dírschu, -su, dírst, cacare. 2. duru, dáru, durt, stechen. 4. dászu, -su, dák (dák), brausen. 3. elschu, -su, elst, keuchen. 1. gáschu, -su, gást, kippen, um- werfen.	I. gáubju, -bu, gáubt, ergötzen. 1. gaušchu, -du, gauſt, klagen. 6. ge'rbju, -bu, ge'rbt (ge'rbt), klei- den. 1. glábju, -bu, glábt, retten. 1. glauschu, -du, glaust, streicheln. 1. gnáuschu, -du, gnáust, mit der Hand drücken, knittern. 1. grábju, -bu, gráb, greifen, har- ken. 8. gráugju, gráou, gráut (gráut) trümmern. 1. gráuschu, -du, gráust, poltern. 1. gráushu, -su, gráu-s, nagen. 6. grebju, -bbu, grebt, schrapen. 6. gre'mschu, -su, gre'mst, beißen, nagen. 1. grischa, -su, grisf, wenden, schneiden. 1. grumbju, -bu, grumbt, Runzeln machen; R. bekommen. 1. grúfch, -du, grúst, stossen, stampfen. 1. (ap)-gújus, {gújus, -gújus, sich schlafen 1. iru, {iru, } irt, rudern. 5. jáju, -ju, ját, reiten. 3. jáuju, {jáju, } jáut, Teig ein- legen. 3. jáuju, {jáju, } jáut, fahren.
------------------------------	--	--

	Debitiv.
	já-krap-jas
	já-spíf-jas
	já-ár-jas
	já-kul-jas
	já-káu-jas
	já-mt-jas
	já-lúd-jas
	já-rá-jas
	já-réti-jas
	já-zel-jas

1. jáuschu, -tu, jáust, zu verneh- men geben.	5. kláju, -ju, klát, (aus)breiten.
4. jáusu, -su, jáukt, mischen, men- gen.	9. klárijus, kláwus, kláutis, sich anstämmen, anhängen.
4. jádsu, -dsu, jágt, inne werden.	4. klídse, -dsu, klígt, schreien,
1. jánu, -ju, jánt, dach-	janchzen.
1. jánu, -ju, jánt, decken.	1. knádju, -bu, knábt (knápt), pik- nick machen.
4. jádsu, -dsu, jágt, anspannen.	4. knersu, -su, knerkt, knarren.
1. jáuschu, -su, jást, gürten.	1. knídju, -bu, knibt, kneifen.
1. káteschu, -tu, káist, heiss ma- chen, erzürnen; Refl.	1. kníschu, -su, knist, dicht auf- keimen.
5. kráju, -ju, krát, sammeln, häu- fen.	5. kráju, -ju, krát, sammeln, häu- fen.
1. káuschu, -su, kárt, Wolle tok- ken, kämmeln.	1. krápu, -pu, krápt, trügeln.
2. káru, káru, kárt (kárt), hän- gen, tr.	4. kráeu, -su, krákt (krákt), schnarchen.
1. káschu, -su, kást, seihen.	6. kréschu, {-tu, krést (krest), fal- (kreschu) len machen, schütteln.
3. káuju, {káwu, } káut, schlachten.	2. kálu, kálu, kult, dreschen.
4. káusu, -su, káukt, heulen.	2. káru, káru, kurt, heizen.
4. káusu, -su, kérkt, kakeln (von Hühnern, Elstern).	4. kurzu, -su, kurkt, quarren.
1. káuschu, -du, káift, lassen.	1. kúpjju, -pu, kúpt (kópt), auf einen Haufen bringen, pflegen.
5. lájschu, -ju, láft, bellen.	1. kúschu, -du, káft, beißen.
7. tweru, twéru, twért (twért), (láis)-káru, -káru, -kárt (kárt),	4. kwáuu, -zu, kwikt (kwékt), qui- cken.
5. láju, -ju, láft, zulassen, er- lauben.	1. lájschu, -ju, láft, lassen.
3. láuju, láwu, láut, zulassen, er- lauben.	5. láju, -ju, láft, bellen.
	3. láuju, láwu, láut, zulassen, er- lauben.

1. <i>káu'chu</i> , - <i>su</i> , <i>káu't</i> , brechen, tr.	4. <i>píche</i> , - <i>su</i> , <i>píche</i> , plücken.
5. <i>kéju</i> , <i>kéju</i> , <i>lit</i> , gießen.	5. <i>zupfen</i> .
7. <i>kémjú</i> , <i>kémjú</i> , <i>lemt</i> , (d. Schicksal) bestimmen.	1. <i>púschu</i> , - <i>su</i> , <i>púst</i> , blasen.
4. ((ap)- <i>le'nu</i> , - <i>su</i> , <i>le'nt</i> , einkreisen. <i>lénjú</i> , - <i>su</i> , <i>lénj</i> , beugen.	1. <i>púschu</i> , - <i>su</i> , <i>púst</i> , säubern.
6. <i>késchu</i> , - <i>su</i> , <i>kést</i> , rechnen, zählen.	5. <i>ráju</i> , - <i>ju</i> , <i>rát</i> , schelten.
4. — <i>kém</i> (- <i>ochu</i>), <i>lit</i> , lessu, —	1. <i>rápju</i> , - <i>pu</i> , <i>ráp</i> , kriechen.
1. <i>lífchu</i> , - <i>du</i> , <i>lít</i> , kriechen.	1. <i>ráuschu</i> , - <i>su</i> , <i>ráust</i> , schüren, zählen.
4. <i>kásu</i> , - <i>dsu</i> , <i>kág</i> , weigern.	4. <i>ráusju</i> , - <i>su</i> , <i>ráukt</i> (ráukt), fal-
4. <i>kásu</i> , - <i>dsu</i> , <i>kág</i> , bitten.	—, <i>zusamm</i> .
1. <i>máke</i> , <i>máku</i> , <i>mákk</i> , mahlen.	5. <i>réju</i> , <i>réju</i> , <i>rit</i> , bellen.
3. <i>mádju</i> , <i>mádju</i> , <i>mádus</i> , streifen.	3. <i>riju</i> , <i>riju</i> , <i>rit</i> , schlingen.
4. <i>mádju</i> , - <i>su</i> , <i>máku</i> , streifen.	1. <i>ribju</i> , - <i>bu</i> , <i>ribt</i> , verdriessen, widerwärtig sein.
4. <i>mádju</i> , - <i>su</i> , <i>mákt</i> , plagen.	4. <i>réju</i> , - <i>su</i> , <i>rák</i> (rákt), brausen, prallen.
6. <i>málochú</i> , - <i>mo'lu</i> , <i>málo</i> , <i>málo</i> , ver-	4. <i>sáusu</i> , -(- <i>ochu</i>), <i>sáuk</i> , rufen.
—, <i>wirkt reden.</i>	5. <i>réju</i> , - <i>ju</i> , <i>réll</i> , säen.
4. <i>máru</i> , - <i>su</i> , <i>márt</i> (merkt), wé-	6. <i>se'rechju</i> , - <i>su</i> , <i>se'rt</i> (<i>er't</i>), be-
—, <i>sehen</i> , tr.	suchen, zu Gast sein.
6. <i>máphu</i> , - <i>lu</i> , <i>máph</i> , <i>máph</i> , <i>máph</i> , mi-	7. <i>serd</i> , <i>veru</i> , <i>vero</i> (<i>ver</i>), <i>Gefellte</i> in die Röde stecken.
—, <i>mitte</i> .	3. <i>réchju</i> , - <i>an</i> , <i>rért</i> , setzen, sich
3. <i>máju</i> , <i>máju</i> , <i>máut</i> , tauschen.	4. <i>réchju</i> , - <i>an</i> , <i>rért</i> , setzen.
1. <i>máschu</i> , - <i>du</i> , <i>mást</i> , wecken, Refl.	4. <i>sed/u</i> , - <i>dsu</i> , - <i>dchú</i> , <i>seg</i> , decken, (<i>seedchú</i> , - <i>dchú</i>), <i>heft</i> , heften.
—, <i>wach werden</i> .	2. <i>éru</i> , <i>éru</i> , <i>ért</i> , bestuchen, schma-
3. <i>náju</i> , <i>náju</i> , <i>náut</i> , mäden.	3. <i>réchju</i> , <i>réchju</i> , <i>réaut</i> , umarmen.
7. <i>náju</i> , <i>náju</i> , <i>némt</i> (<i>jent</i>), nehm-	1. <i>skau'ju</i> , - <i>du</i> , <i>skau'st</i> , neiden.
1. <i>páuschu</i> , - <i>du</i> , <i>páust</i> (páust), ruchtbar machen.	4. <i>sláju</i> , - <i>su</i> , <i>sláukt</i> , melken.
7. <i>péju</i> , <i>péju</i> , <i>pélt</i> , verleumden.	6. <i>sléju</i> , - <i>pu</i> , <i>slépt</i> , kehlen.
7. <i>pérú</i> , <i>pérú</i> , <i>pért</i> (<i>pért</i>), mit Ruthen schlagen.	4. <i>slédjú</i> , - <i>dsu</i> , <i>slégt</i> , schließen.
1. <i>plauschu</i> , - <i>du</i> , <i>pláust</i> , pass ma-	5. <i>sméju</i> , <i>sméju</i> , <i>smélt</i> , lachen.
—, <i>ochu</i> .	7. <i>sméju</i> , <i>sméju</i> , <i>smélt</i> , schäpfen.
6. <i>pleschu</i> , - <i>su</i> , <i>plest</i> , reissen, tr.	4. <i>smeldju</i> , - <i>dsu</i> , <i>smelgt</i> , schmerzen.
6. <i>pleschu</i> , - <i>du</i> , <i>plest</i> (<i>plest</i>), (<i>pleschu</i>), breit machen.	1. <i>snau'chú</i> , - <i>du</i> , <i>snau'st</i> , schlim-
8. <i>plíju</i> , <i>plíju</i> , <i>plíjs</i> (<i>wí'ro</i>), sich andrängen.	3. <i>snéju</i> , - <i>dsu</i> , <i>snégt</i> , reichen.
	5. <i>spéju</i> , - <i>ju</i> , <i>spéi</i> , vermögen, kön-

7. <i>sporu</i> , <i>spéru</i> , <i>spért</i> (<i>spére</i>), mit dem Fuss stossen, aus-schlagen.	4. <i>schláeu</i> , - <i>-su</i> , <i>schlákt</i> , Wasser ausstürzen.
1. <i>spíschu</i> , - <i>du</i> , <i>spí/t</i> , drücken.	4. <i>schláeu</i> , - <i>-su</i> , <i>schlákt</i> , spinnen, eig. glitschen machen.
4. <i>spídu</i> , - <i>dsu</i> , <i>spígt</i> , pfeifen.	4. <i>(schnázu</i> , - <i>-su</i> , <i>schnákt</i> , <i>(schnieu</i> , - <i>-su</i> , <i>schnákt</i> , schnauben, schnupfen.
1. <i>spráuschu</i> , - <i>du</i> , <i>spráust</i> , zwischen sich einstecken.	4. <i>schnázu</i> , - <i>-su</i> , <i>schnákt</i> , schnauben, schnarchen.
4. <i>spráaudsu</i> , - <i>dsu</i> , <i>spráugt</i> , grob mahlen, schrotten.	7. <i>sehi</i> , <i>héju</i> , <i>sel</i> , grünen.
6. <i>sprescha</i> , - <i>-du</i> , <i>spres</i> , mit der Spindel spinnen.	1. <i>sischu</i> , - <i>-du</i> , <i>sist</i> , saugen.
1. <i>spri'schu</i> , - <i>-du</i> , <i>spri'st</i> , urtheilen.	4. <i>(nú)-fid'as</i> , - <i>-dís</i> , - <i>figis</i> , sich verständigen, eine Schuld auf sich laden.
5. <i>stáju</i> , - <i>-ju</i> , <i>státi</i> , sich stellen, stehen.	4. <i>swid'su</i> , - <i>-dsu</i> , <i>swigt</i> , wiehern.
4. <i>stéid'su</i> , - <i>-dsu</i> , <i>stigis</i> , eilen.	3. <i>scháju</i> , <i>scháju</i> , <i>scháut</i> (<i>schau</i>), trocknen, tr.
1. <i>stéipju</i> , - <i>-pu</i> , <i>stépt</i> , dehnen; strécken.	4. <i>schnáud'su</i> , - <i>-dsu</i> , <i>schndugt</i> , (<i>schmáugt</i> , <i>smáugt</i>), würgen.
6. <i>strebju</i> , - <i>-stebu</i> , <i>strebt</i> , schlür-fen.	1. <i>táeschu</i> , - <i>-su</i> , <i>táret</i> , schälen.
3. <i>stumju</i> , <i>stámu</i> , <i>stumt</i> , stossen.	4. <i>téizu</i> , - <i>-zu</i> , <i>téikt</i> , sagen.
4. <i>stúpju</i> , - <i>-su</i> , <i>stúpt</i> , saugen.	5. <i>terpju</i> , - <i>-pu</i> , <i>terpt</i> (<i>terpt</i>), kleiden.
6. <i>stwéju</i> , - <i>-pu</i> , <i>stwépt</i> , pfeifen.	6. <i>terpju</i> , - <i>-pu</i> , <i>terpt</i> , Pferden das Maul reinigen (?)
7. <i>stwetju</i> , - <i>-su</i> , <i>stwélt</i> , sengen, tr.	7. <i>téschu</i> , - <i>-su</i> , <i>tést</i> (<i>test</i>), nach (<i>teschu</i>), d. Schnur behauen.
7. <i>stwetu</i> , - <i>-su</i> , <i>stwélt</i> , sengen, tr.	1. <i>tipjus</i> , - <i>-pus</i> , <i>tipis</i> , sich steifen, stemmen.
7. <i>stwetu</i> , - <i>-su</i> , <i>stwélt</i> (<i>stwélt</i>), wagen.	4. <i>träueu</i> , - <i>-su</i> , <i>träukt</i> (<i>tráukt</i>), machen, dass etwas abfällt.
1. <i>swis'chu</i> , - <i>-du</i> , <i>swis</i> , werfen.	6. <i>tremju</i> , - <i>-mu</i> , <i>trent</i> (<i>tramt</i>), durch Trampeln scheuchen.
4. <i>schálju</i> , - <i>-su</i> , <i>schálkt</i> , rauschen.	4. <i>tripneu</i> , - <i>-su</i> , <i>tripkt</i> , schütteln, stossen.
1. <i>scháuschu</i> , - <i>-tu</i> , <i>scháust</i> , staupen.	1. <i>tripju</i> , - <i>-pu</i> , <i>tript</i> , trüpfeln, beschimpfen.
7. <i>schkelu</i> , <i>schkelu</i> , <i>schke'l</i> , spalten.	2. <i>schklu</i> , <i>schklu</i> , <i>schklu</i> , Feuer angeschlagen.
6. <i>schke'fchú</i> , - <i>-lu</i> , <i>schke'rl</i> , quer durch-schneiden.	2. <i>schklu</i> , <i>schklu</i> , <i>schkirt</i> , schei-den.
8. <i>schke'fchú</i> , - <i>-lu</i> , <i>schke'rl</i> , quer durch-schneiden.	1. <i>schklu</i> , - <i>-bu</i> , <i>schkib</i> , schief neigen, tr.
1. <i>tripju</i> , - <i>-pu</i> , <i>tript</i> , trüpfeln, be-schimpfen.	1. <i>schklu</i> , - <i>-bu</i> , <i>wrbt</i> , bohren.
1. <i>tripju</i> , - <i>-pu</i> , <i>tript</i> , trüpfeln, be-schimpfen.	1. <i>úschu</i> , - <i>-du</i> , <i>úsłt</i> , riechen, tr.
1. <i>tripju</i> , - <i>-pu</i> , <i>tript</i> , trüpfeln, be-schimpfen.	4. <i>wáku</i> , - <i>-ku</i> , <i>wákt</i> , zusammen-nehmen, erndten.
1. <i>wáku</i> , - <i>-ku</i> , <i>wákt</i> , zusammen-nehmen, erndten.	1. <i>wáschu</i> , - <i>-su</i> , <i>wást</i> , Deckel auf-legen.

4. *wéleis*, -*is*, *wéleis* (*wéleis*),
(*wéleis*, *wéleis*, *wéleis*,)
gedeihen.
7. *wéli*, *wéli*, *wéli*, wälzen, wal-
zen.
7. *wemju*, *wemju*, *wemju*, vomieren,
6. *wérgu*, -*gu*, *wérgu* (*wérgu*),
spinnen.
6. *wérochu*, -*su*, *wéro* (*wéro*),
wenden.
6. *wérschu*, -*su*, *wérs* (*wérs*),
wenden.
7. *woru*, *woru*, *woru*, (*woru*) wen-
den, fadeln.
1. *wéw*, -*w*, *wéw*, Decke umlegen.
1. *wéchus*, -*sus*, *wéchis*, gedeihen.
3. *wiju*, *wiju*, *wij*, flechten, winden.

2. (*ps*)-*wihi*, -*wihi*, *wéhi*, betragen;
1. *wérschu*, -*su*, *wérs* (?), hinaufruk-
ken (?), tr.
7. *wéli*, *wéli*, *wéli*, hebend.
6. *wénschus*, -*sus*, senstiseg, sich an-
strengen.
1. *wéschu*, -*su*, *wési*, leiden, dulden,
tschidzus, -*bu*, tschidz, piepen,
désh, -*sh*, *désh*, *désh*, stochen,
7. *wélu*, *wélu*, *wélu*,
7. *déru*, *déru*, *dért* (*dért*),
trinken.
6. *déschu*, -*su*, *dést* (*dést*),
déschu, -*su*, löschchen, tr.
2. *désh*, *désh*, *dért*, sich
döll, *hüte* röhmen,
4. *désh*, *désh*, ergötzen.

Bemerkungen.

§. 388.

1. Der livländische Dialect lässt das characteristiche *j* im Praesensstamm hinter Lippenlauten und Liquiden schwinden, so dass also *p, b, m, l, r* im Wurzelsylbenauslaut ungetrübt erscheinen, cf. *kampu*, *krou*, *kalu*, *duru*, cf. *kampu*, *wroju*, *kalu*, *duru*. Ganz allgemein fehlt das *j* im Praes. des einen Verbum *ne'mt*, nehmen; daher auch hier breites *e*.

2. Während in der Regel kurzer Wurzelsylbenvocal vor Liquida im Praeterit. lang wird (§. 298), giebt es 7 Verba, die local wenigstens auch im Praet. die Vocalkürze bewahren: *gult*, *kall*, *malt*, *ju'mt*, *tremt*, *árt*, *árt* (Anm. zu §. 299).

3. Der Wurzelsylbenvocal *du* wandelt sich im Praeterit. gewöhnlich in *dw*, in einzelnen Fällen auch in *aw*, cf. *kawu* v. *káut*, *jawu* neben *jawu* v. *jáut* (§. 86).

4. Dialectisch (Livl. und Südwestkurl.) erscheint in einigen Praeteritis statt des allgemeiner üblichen *v* (= *k-v*) der getrübte Laut *tsch*, cf. *ántschu*, *ántschu*, cf. *sáquu*, *kéu*, u. s. w.

5. Die vier Verba auf *-it* zeigen einen Vocalwechsel in ihren drei Hauptstämmen, der von den sonst üblichen Wandlungen der Vocale abweicht: *léju*, *léju*, *ít*; ebenso *réju*, *réju*, *ít*; *sméju*, *sméju*, *ít*; anders aber wieder *déju*, *déju*, *ít* (§. 295).

6. Wo irgend ein *e* in der Wurzelsylbe eines Verbi Cl. IV., ja überhaupt eines einsylbigen Verbi vorkommt, ist dasselbe im Praeterit. gespitzt, obschon kein getrübter Consonant folgt (§. 298). Daher hätten die Verba *brékt*, *degt*, *jégt*, *kérkt*, *knerkt*, *lénkt*, *lékt*, *me'rkt*, *seg*,

lige, *omige*, statt mit der Ziffer 4 auch mit der Ziffer 6 im Catalog bezeichnet werden können.

7. Wie überhaupt der tähnische Dialect lange Vocale vor *r* liebt, wenn auf das *r* noch ein anderer Consonant folgt, so sind ihm grade auch Formen eigen wie: *árt*, *bárt*, *bérft*, u. s. w. neben sonst üblichem *árt*, *bárd*, *bárt* usw. Wenn

Classe V.

§. 389.
(L. spr. §. 260)

Der Character der Cl. V. ist im Praesens *-sta-* oder eigentlich *-ta-*, im Praeterit. zumeist *-a-*, selten *-ja-*. Der Bedeutung nach sind alle Verba Cl. V. ausser den beiden Compositis, *dis-mírst*, vergessen, und *at-fit*, erkennen, intransitiv oder insbesondere inchoativ.

Beispiele zu Cl. V.		Aktiv und Passiv			
Indic.	Act.	Praesens	2.	3.	4.
		1. <i>ka-l<u>s</u>-tu</i> , ich verdorre <i>nik-stu</i> , ich vergesse <i>mir-stu</i> , ich sterbe <i>pü-stu</i> , ich faule	2. <i>ka-le-ti</i> <i>nik-sté</i> <i>mir-sti</i> <i>pü-sti</i>	3. <i>ka-le-t</i> <i>nik-st</i> <i>mir-st</i> <i>pü-st</i>	4. <i>ka-le-tum</i> <i>nik-stam</i> <i>mir-stam</i> <i>pü-stam</i>
			<i>ka-l<u>s</u>-u, nik-u, mir-u, pü-u,</i> u. s. w.		
	Pst.		5. <i>ka-l<u>t</u>-i-schne</i> , <i>nik-schne</i> , <i>mir-schne</i> , <i>pü-schne</i>		
Praes.	Condition.		6. <i>ka-l<u>s</u>-tu, nik-tu, mir-tu, pü-tu</i>		
Act.			7. <i>ka-l<u>s</u>-t, verderren</i> <i>nik-t, vergehen</i>	<i>mir-t, sterben</i> <i>pü-t, faulen</i>	
Participia	Praes. II.	Praes. I.	Futur.	Praeterit.	
	<i>ka-l<u>s</u>-dams</i> , f. - <i>dama</i>	<i>ka-l<u>s</u>-täts</i> , <i>ka-l<u>t</u>-i-schüts</i>	<i>(-sch)us</i> , <i>ka-l<u>i</u>-is</i> , f. <i>ka-l<u>i</u>-usi</i>	<i>-(sch)ütt</i>	
Act.	<i>nik-dams</i>	<i>nik-stäts</i> , <i>nik-schüts</i>	" "	<i>niz-is</i>	<i>nik-usi</i>
	<i>mir-dams</i>	<i>mir-stäts</i> , <i>mir-schüts</i>	" "	<i>mir-is</i>	<i>mir-usi</i>
	<i>pü-dams</i>	<i>pü-stäts</i> , <i>pü-schüts</i>	" "	<i>püw-is</i>	<i>püw-usi</i>
Passiv.	Partic. Praes.		Partic. Praet.		Debitiv.
	<i>mir-stams</i> , f. <i>stama</i>				<i>já-ka-l<u>s</u>-t</i> <i>já-nir-st</i> <i>já-mii-st</i> <i>já-pü-t</i>

Catalog der Verba Cl. V

<p>§. 890. (L. Spr. 4. 264)</p>	<p>2. (<i>ta</i>)-<i>a'lk-etu</i>, <i>-ku</i>, <i>-a'lkt</i>, hungern. 1. <i>dust</i> (3. P.), <i>dusa</i> (3. P.), <i>äust</i>, anbrechen (v. Tage). 2. — (<i>nō</i>)-<i>bälü</i>, (<i>-bält?</i>), erbleichen. 2. <i>diretu</i>, <i>-ru</i>, <i>birt</i>, riesen, abfallen. 4. <i>bteñs</i>, <i>bjüs</i>, <i>btlis</i>, sich fürchten. 1. <i>bristu</i>, <i>-du</i>, <i>brift</i>, quellen, an Dicke zunehmen. 1. <i>büstu</i>, <i>buddu</i>, <i>bußt</i>, erwachen. 2. <i>dtgstu</i>, <i>-gu</i>, <i>digt</i>, keimen. 2. <i>(di'lstu)</i>, <i>dilu</i>, <i>di'lт</i>, sich ab- schleifen: 1. <i>gästu</i>, <i>-su</i>, <i>gäst</i>, verschwinden.</p>	<p>2. <i>gibstu</i>, <i>-bu</i>, <i>gibt</i> (gibt, schreibt) ohnmächtig werden. 1. <i>gi'netu</i>, <i>-du</i>, <i>gi'nt</i>, vergehen. 1. <i>gliftu</i>, <i>-du</i>, <i>glift</i>, schleimig wer- den, musen (v. Erbsen) 2. <i>glu'metu</i>, <i>-mu</i>, <i>glu'mt</i>, glatt schleimig werden. 2. <i>grü'mstu</i>, <i>-mu</i>, <i>grü'mt</i>, sinken. 4. <i>gristu</i>, <i>gruwu</i>, <i>grüt</i>, einstürzen 2. <i>gubetu</i>, <i>-bbu</i>, <i>gubt</i>, sich <i>gibetu</i>, <i>-bbu</i>, <i>gidi</i>, <i>krümmen</i>. 2. <i>guretu</i>, <i>-ru</i>, <i>gurt</i>, ermatzen.</p>
-------------------------------------	---	--

2. <i>buk'ju:tu</i> , -gu, <i>buk'ju:t</i> , <i>buk'ju</i> , (<i>ku'mju</i>), bucklig werden.	2. <i>pli:kstu</i> , -bu, <i>pli:k</i> , <i>pli:k</i> , überströmen werden.
3. <i>kurkstu</i> , -zu, <i>kurkt</i> , quarren. (<i>kureu</i>),	1. <i>pli:tu</i> , -eu, <i>pli:t</i> , entzweigehen, bersten.
3. <i>kurkstu</i> , -zu, <i>kurkt</i> , hohl werden (v. Rüben).	2. <i>plu:pstu</i> , -pu, <i>plu:p</i> , sprudeln.
2. <i>kurtstu</i> , -tu, <i>kurt</i> , hälzen, intr.	1. <i>plü:tu</i> , -du, <i>plü:t</i> , überströmen.
1. <i>küsttu</i> , <i>kusou</i> , <i>kust</i> , schmelzen, müde werden.	4. <i>pä:stu</i> , <i>pa:swuy pät</i> , faulenzen.
2. <i>lgetu</i> , -gu, <i>ligt</i> , gleich werden, (<i>liketu</i> , -ku, <i>likt</i> , einen Vertrag schliessen.	2. <i>rä:bst</i> (3. P.), -ba (3. P.), <i>rä:be</i> , schwärzeln.
2. <i>liketu</i> , -ku, <i>likt</i> , krumm werden. (<i>liku</i>),	2. <i>ri:mstu</i> , -mu, <i>ri:m</i> , ruhig werden.
4. <i>het</i> (3. P.), <i>hja</i> (3. P.), <i>lit</i> , regnen.	1. <i>ristu</i> , <i>risu</i> , <i>rist</i> , sich anfügen. (<i>ristu</i>)
1. <i>höstu</i> , -su, <i>höst</i> , mager werden.	2. <i>rü:gstu</i> , -gu, <i>rü:g</i> , gähnen.
1. <i>hifstu</i> , -su, <i>hifst</i> , brechen, intr.	2. <i>sa'lstu</i> , -tu, <i>sa'l</i> , frieren.
2. <i>máku</i> , (<i>mákt?</i>), lernen.	2. <i>sa'rketu</i> , -ku, <i>sa'rkt</i> (<i>sárkt</i>), tröpfchen werden.
2. <i>P melu</i> , (<i>mell?</i>), schwarz werden.	3. <i>si:ketu</i> , -ru, <i>si:k</i> , rauschen, sieben. (<i>si:stu</i>)
1. <i>mi'lst</i> (3. P.), -sa (3. P.), <i>mi'lst</i> , dunkel werden.	2. <i>si:stu</i> , -sch, <i>si:s</i> , schen (v. niedenden Wasser).
2. <i>(m)ir'getu</i> , -gu, <i>mir'gt</i> , versinken. (<i>mir'du</i>), schwimmen (von den Augen eines Sterbenden).	2. <i>silstu</i> , -lu, <i>sil</i> , warm werden.
2. <i>mi'rketu</i> , -ku, <i>mi'rkt</i> , weichen, im Wasser liegen.	2. <i>si:rgetu</i> , -gu, <i>si:rgt</i> (<i>si:rgt</i>). (<i>si:ru</i>)
1. <i>(di)-mi'retu</i> , -su, <i>mi'rst</i> , vergessen.	2. <i>si:rgetu</i> , -gu, <i>si:rgt</i> , krank werden.
2. <i>mi'retu</i> , -ru, <i>mi:rt</i> , sterben.	2. <i>(sa)-ekä:stu</i> , -bu, <i>ekä:bt</i> , sanft werden.
1. <i>(sa)-mästu</i> (?) -misou, <i>-mäst</i> , verwirrt werden (sich vermischen).	2. <i>(nö)-eku'mstu</i> , -mu, <i>eku'mt</i> , traurig werden.
1. <i>mästu</i> , -du, <i>mäst</i> , erwachen.	2. <i>skurbstu</i> , -bu, <i>skurbt</i> , schwülig, ohnmächtig werden.
2. <i>näkstu</i> , -ku, <i>näkt</i> , vergessen.	2. <i>slä:pet</i> (3. P.), -pa (3. P.), <i>slä:p</i> , dursten.
1. <i>nästu</i> , -du, <i>näst</i> , hassen.	2. <i>slikstu</i> , -ku, <i>slikt</i> , untergehen, ertrinken.
2. <i>pa'mpst</i> , -pu, <i>pa'mpt</i> (<i>pe'mpt</i> , <i>pu'mpt</i>), schwollen.	2. <i>slikstu</i> , -ku, <i>slikt</i> , sich neigen.
2. <i>P pää:ptu</i> , -pu, <i>pää:pt</i> , verrecken.	2. <i>(sa)-slimstu</i> , -om, <i>slimt</i> , krank werden.
2. <i>pilstu</i> , -ku, <i>pilt</i> , zornig, böse werden.	2. <i>slipstu</i> , -pu, <i>slipt</i> , gleiten, schließen werden.
2. <i>piletu</i> , (-lu?), <i>pilt</i> , voll werden.	2. <i>smi'lgstu</i> , -gu, <i>smi'lg</i> , winseln.
4. <i>pläukstu</i> , -ku, <i>pläukt</i> , spriesen.	1. <i>(vi)-smi'gstu</i> , -du, <i>smi'gst</i> , stinkend werden.
	2. <i>spirgetu</i> , -gu, <i>spirgt</i> , erstarken, genesen.
	2. <i>sprä:gstu</i> , -gu, <i>sprä:gt</i> , bersten, platzen.

1. <i>sprä:stu</i> , -du, <i>sprä:t</i> , eingeklemmt werden.	2. <i>schil'bstu</i> , -bu, <i>schil'b</i> (<i>schil'b</i>), erblinden, in Ohnmacht fallen.
2. <i>spurstu</i> , -ru, <i>spurt</i> , ausfasern, intr.	4. <i>schü:stu</i> , <i>schueu</i> , <i>schüt</i> (<i>dschüt</i>), trocken werden.
2. <i>stingstu</i> , -gu, <i>stingt</i> , erstarren.	2. <i>stringstu</i> , -gu, <i>stringt</i> , stramm werden, verdorren.
2. <i>stringstu</i> , -gu, <i>stringt</i> , stramm werden, verdorren.	2. <i>tir'pstu</i> , -tu, <i>tir'pu</i> , <i>tir'pt</i> , vertrüppen.
2. <i>(ap)-etw'lstu</i> , -bu, <i>stu'lb</i> , blind werden.	2. <i>trükstu</i> , -ku, <i>trükt</i> , reissen, entzweigehen, mangeln.
2. <i>swi'letu</i> , -lu, <i>swi'll</i> , sich versengen.	2. <i>tükstu</i> , -ku, <i>tükt</i> (<i>täkt</i>), schwelen, fett werden.
1. <i>swi:etu</i> , ? <i>swist</i> , ergänzen.	2. <i>tu'mst</i> (3. P.), -ma (3. P.), <i>tu'mt</i> , dunkel werden.
1. <i>swistu</i> , -du, <i>swift</i> , schwitzen.	2. <i>twikst</i> (3. P.), -ka (3. P.), <i>twikt</i> , schwül sein.
1. <i>schil'bstu</i> , -du, <i>schil'bist</i> , zerschellen, zergehen.	2. <i>wa'rgstu</i> , -gu, <i>wa'rgt</i> (<i>wärgt</i> , <i>wärgt</i>), kränkeln.
2. <i>schurkstu</i> , -ku, <i>schurkt</i> (<i>schurkt</i>), niedergeschlagen, nass u. erfroren sein (?)	3. <i>wikstu</i> , (-eu?) <i>wikt</i> , geschmeidig werden.
2. <i>schukstu</i> , -ku, <i>schukt</i> , schartig werden, erschrecken.	1. <i>wistu</i> , -tu, <i>wist</i> , welken.
2. <i>(at)-sistu</i> , (-inu), <i>-sit</i> , erkennen.	4. <i>sistüs</i> , <i>xijüs</i> , <i>zitis</i> , kämpfen, ringen.
2. <i>swirgstu</i> , (-dju?), <i>swirgt</i> , rieseln,	1. <i>dissstu</i> , <i>dissu</i> , <i>düst</i> , verlöschen, kühl werden.
2. <i>skurbstu</i> , -bu, <i>skurbt</i> , schwülig, ohnmächtig werden.	4. <i>dristu</i> , <i>driju</i> , <i>dít</i> , heil werden.

Bemerkungen.

1. Drei Verba steigern im Praesens den Wurzelsylbenvocal (nach §. 391). Analogie von Classe II: *bust*, *kust*, *düst*. Bei andern schwankt die Praesensform zwischen Kürze und Länge, cf. *rist*; *dilt* und *sr'gt* haben Nebenformen, die sich ganz nach Cl. II. richten.

2. Einige Verba haben im Praes. (minder gebräuchliche) Nebenformen nach Analogie der Cl. IV: *ku'mpt*, *kurkt*, *mi'rgt*, *sikt*, *tir'pt*.

3. Im Praeterit. zeigen nur sehr wenige, und zwar wenig gebräuchliche Verba das *j*: *igt*, *käkt*, *ku'kt*, *kurkt*, *sikt*, (*wikt*?).

4. In dem Praest. stamm von *at-sit* erscheint das *n* wieder sichtbar, das im Praes. und Infinitiv nach §. 46. hat ausfallen müssen.

5. Nicht wenige Verba Cl. V. kommen heutzutage nur in Composition mit Präpositionen und oft dazu nur im Partic. Praest. vor.

Gruppe B.

§. 392. Die vier Classen der Gruppe B. lassen sich rücksichtlich der Conjugationsformen zusammenfassen; sie unterscheiden sich nur durch regelmässige Vertauschung eines Vocals. Der Charakter des Praesens und zugleich des Praeterit. ist

(L. Spr. §§. 268
— 272)

Beisp. zu Cl. VI. VII. VIII. IX.

Aktiv und Passiv

	Praesens				
Indicativ Act.	1.	2.	3.	1.	2.
	masg-áju, ich wasche lák-áju, ich schaue tir-áju, ich reinige mil-áju, ich liebe	masg-á lák-á tir-á mil-á	masg-á lák-á tir-á mil-á	masg-ájam lák-ájam tir-ájam mil-ájam	masg-ájat, (-á) lák-ájat tir-ájat mil-ájat
Praet.	masg-áju lák-áju tir-áju mil-áju	masg-á lák-á tir-á mil-á	masg-ája lák-ája tir-ája mil-ája	masg-ájám lák-ájám tir-ájám mil-ájám	masg-ájat lák-ájat tir-ájat mil-ájat
Futur.	masg-áschu lák-áschu tir-áschu mil-áschu	masg-ás lák-ás tir-ás mil-ás	masg-ásim lák-ásim tir-ásim mil-ásim	masg-ásit, (-á) lák-ásit tir-ásit mil-ásit	masg-ásis lák-ásis tir-ásis mil-ásis
Praes. Condition. Act.		1. 2. 3.		masg-átu lák-átu tir-átu mil-átu	masg-áatum lák-áatum tir-áatum mil-áatum
Infinitiv.	masg-át, waschen lák-át, schauen tir-át, reinigen mil-át, lieben			masg-átu lák-átu tir-átu mil-átu	masg-átut lák-átut tir-átut mil-átut
Participia Act.	masg-ádams, f. -ma lák-ádams, f. -ma tir-ádams, f. -ma mil-ádams, f. -ma	masg-ájuts, masg-áschuts, lák-ájuts, lák-áschuts, tir-ájuts, tir-áschuts, mil-ájuts, mil-áschuts	masg-ájts, f. -us, (-use) lák-ájts, f. -us, (-use) tir-ájts, f. -us, (-use) mil-ájts, f. -us, (-use)	masg-ájts, f. -us, (-use) lák-ájts, f. -us, (-use) tir-ájts, f. -us, (-use) mil-ájts, f. -us, (-use)	masg-ájts, f. -us, (-use) lák-ájts, f. -us, (-use) tir-ájts, f. -us, (-use) mil-ájts, f. -us, (-use)
Passiv.	masg-ájame, f. -ma lák-ájame, f. -ma tir-ájame, f. -ma mil-ájame, f. -ma	masg-áts, f. -ta lák-áts, f. -ta tir-áts, f. -ta mil-áts, f. -ta	já-masg-á já-lák-á já-tir-á já-mil-á	já-masg-á já-lák-á já-tir-á já-mil-á	já-masg-á já-lák-á já-tir-á já-mil-á

für Cl. VI. -ája-

für Cl. VII. -íja-

für Cl. VIII. -íja-

für Cl. IX. -éja-;

der Charakter des stets zwei- oder mehrsylbigen Infinitivs ist dem entsprechend: -á, -á, -á, -é.

Reflexiv

	1.	2.	3.	1.	2.
	masg-ájus, ich wasche mich lák-ájus, ich schaue mich um tir-ájus, ich reinige mich mil-ájus, ich liebe mich	masg-ájis lák-ájis tir-ájis mil-ájis	masg-ájas lák-ájas tir-ájas mil-ájas	masg-ájamis lák-ájamis tir-ájamis mil-ájamis	masg-ájatis lák-ájatis tir-ájatis mil-ájatis
	masg-ájus lák-ájus tir-ájus mil-ájus	masg-á lák-á tir-á mil-á	masg-ája lák-ája tir-ája mil-ája	masg-ájám lák-ájám tir-ájám mil-ájám	masg-ájáis lák-ájáis tir-ájáis mil-ájáis
	masg-áschus lák-áschus tir-áschus mil-áschus	masg-ás lák-ás tir-ás mil-ás	masg-ásim lák-ásim tir-ásim mil-ásim	masg-ásit, (-á) lák-ásit tir-ásit mil-ásit	masg-ásis lák-ásis tir-ásis mil-ásis
	1. 2. 3.			1. 2. 3.	
	masg-átu lák-átu tir-átu mil-átu			masg-átus lák-átus tir-átus mil-átus	
	masg-áatum lák-áatum tir-áatum mil-áatum			masg-átumis lák-átumis tir-átumis mil-átumis	
	masg-átut lák-átut tir-átut mil-átut			masg-átutis lák-átutis tir-átutis mil-átutis	
	masg-áts, sich waschen, baden lák-áts, sich umschauen, für sich wonach ausschauen tir-áts, sich reinigen mil-áts, sich oder einander lieben			masg-áts, sich waschen, baden lák-áts, sich umschauen, für sich wonach ausschauen tir-áts, sich reinigen mil-áts, sich oder einander lieben	
Praes. II.	Praes. I.	Futur.	Praes. II.	Praes. I.	Futur.
Participia	masg-ádams, f. -ma	masg-ájuts, masg-áschuts, lák-ájuts, lák-áschuts, tir-ájuts, tir-áschuts, mil-ájuts, mil-áschuts	masg-ájts, f. -us, (-use)	masg-ájuts, masg-áschuts, lák-ájuts, lák-áschuts, tir-ájuts, tir-áschuts, mil-ájuts, mil-áschuts	masg-ájts, f. -us, (-use)
Act.	lák-ádams tir-ádams mil-ádams	lák-ájuts tir-ájuts mil-ájuts	lák-ájts, f. -us, (-use)	lák-ájuts tir-ájuts mil-ájuts	lák-ájts, f. -us, (-use)
Praes. II.	Partic. Praet.	Partic. Praet.	Debitiv.	Praes. II.	Partic. Praet.
	masg-ájame, f. -ma	masg-áts, f. -ta	já-masg-á já-lák-á já-tir-á já-mil-á	masg-ájuts, masg-áschuts, lák-ájuts, lák-áschuts, tir-ájuts, tir-áschuts, mil-ájuts, mil-áschuts	masg-ájuts, masg-áschuts, lák-ájuts, lák-áschuts, tir-ájuts, tir-áschuts, mil-ájuts, mil-áschuts
	lák-ájame, f. -ma	lák-áts, f. -ta	já-lák-á	lák-ájuts tir-ájuts mil-ájuts	lák-ájuts tir-ájuts mil-ájuts
	tir-ájame, f. -ma	tir-áts, f. -ta	já-tir-á	tir-ájuts mil-ájuts	tir-ájuts mil-ájuts
	mil-ájame, f. -ma	mil-áts, f. -ta	já-mil-á	mil-ájuts	mil-ájuts

Catalog der Verba Cl. VI.

§. 393. (L. Spr. §. 386)	1.* <i>aifát</i> , Risse bekommen 2. <i>bambát</i> , (-ét, IX), ein hohlklin- gendes Getöse machen. 1. <i>bédát</i> , Kummer haben, Refl. sich bekümmern. 3. <i>bijátlis</i> , sich fürchten, (Praes. auch gern nach Cl. X. <i>bijúls</i>). 1. <i>bökát</i> , überdreschen, um die <i>bákás</i> , Hälseu des (Gersten-) Kernes abzespitzen. 8. <i>braddát</i> , hin und her waten. 8. <i>braukát</i> , hin und her fahren, oft f. 8. <i>brékkát</i> , sehr schreien. daunát, knittern. 1. <i>dáwanát</i> , schenken. 8. <i>dáwát</i> , schenken. 8. <i>dírtát</i> , schinden. 1. <i>dischátis</i> , sich gross und breit machen, prahlen. 1. <i>díwtás</i> , schwören. 1. <i>dómát</i> , denken. 8. <i>draggát</i> , schmettern, reissen. 8. <i>druskát</i> , reissen, zerren. 1. <i>dillát</i> , mit brennenden Pergeln krebsen. éskát, lausen. ghidát, Vorsorge treffen. 8. <i>gainát</i> , abwehren, von sich ab- treiben. 8. <i>gaudát</i> , klagen. 8. <i>giddát</i> , bemerken. 8. <i>glabbdát</i> , hüten, bewahren. 8. <i>glaudát</i> , streicheln. 1. <i>gnégát</i> , (négát), mit langen Zäh- nen essen. 1. <i>gösüt</i> , rösten. 8. <i>grabbát</i> , zusammenraffen. 1. <i>gumbát</i> , (kumbát), tüteweise über einanderrollen. 1. <i>gúddát</i> , (gúdt, VIII), ehren. 1. <i>jaudát</i> , vermögen, Refl. sich an- strengen.
	1. (<i>at</i>) <i>jáuenát</i> , (-át, VII), erneuern, verjüngen. 8. <i>jáutát</i> , fragen. 1. <i>jökát</i> , (-át, VII), scherzen. 8. <i>kappát</i> , hauen, hacken. 1. <i>kártát</i> , (-ét, IX. -ét, VII), zum zweiten Mal pflügen. 4. <i>kankurát</i> , wiederholt heulen. 1. <i>káunátis</i> , (-etis, IX); sich schämen. 4. <i>kepparáit</i> , zappeln. 1. <i>kildát</i> , (-ét, IX), pfänden. 1. <i>kildátlis</i> , sich zanken. 8. <i>klaigát</i> , (klegát), schreien (von wilden Gänzen). 8. <i>klaiját</i> , üpherirren. klauwát, (an die Thür) klopfen. 3. <i>knábat</i> , picken. 4. <i>krápálat</i> , kleine Betrügereien machen. 4. <i>kritalát</i> , oft (ein wenig) fallen. 1. <i>krunkát</i> , falten. 1. <i>kulát</i> , (-ét, IX), verdorren. küsdát, wallen, sieden. 1. <i>lamát</i> , schimpfen. laulát, trauen. 8. <i>lékát</i> , springen. 8. <i>linát</i> , fein regnen. 8. <i>lóddát</i> , umherkriechen. likát, (lökát?), biegen, krümmen. 1. <i>máditát</i> , zum Aas machen, verder- ben, tr. 9. <i>maksát</i> , zählen. 8. <i>masgát</i> , waschen. 9. <i>métát</i> , wiederholt werfen. 4. <i>mérdaját</i> , lange im Sterben liegen. 8. <i>méshát</i> , wiederholt pissoen. 1. <i>miglát</i> , (-át, VII), nebeln, fein regnen. 8. <i>minát</i> , wiederholt treten. 1. <i>misát</i> , schälen. 8. <i>nessát</i> , hin und her tragen.

* Die Ziffer 1 bezeichnet Deponentiva, 2: Schallwörter, 3: Frequutive oder Intensiva, 4: Dominativa, 5: Causativa oder Factitiva, 6: scheinbar primitive Intransitiva.

nékát, Grütze schwingen (um die Hülsen abzuordnen).	4. <i>staigálát</i> , etwas hin und her gehen.
néwát, verachten.	8. <i>staigát</i> , gehen, wandeln.
1. <i>nómát</i> , miethen, pachten.	1. <i>stipát</i> , (-át, VII), bänder, Fass- bände anlegen.
1. <i>pajját</i> , (-át, VII), Pai machen, streicheln.	3. <i>strádát</i> , arbeiten.
2. <i>pisohát</i> , pissoen (Kinderwort).	4. <i>straipálát</i> , (straipelit, IX), tau- meln.
8. <i>plápát</i> , (-ét, IX. -ét, VII), schwaz- zen.	suinátlis, sich schubben, scheuern, (wie Schweine, Hunde u. s. w. thun).
3. <i>pláskát</i> , sausen.	1. <i>sukkát</i> , (-ikt, VII), kämmen.
1. <i>pluskát</i> , zerkoddern.	1. <i>sulát</i> , (sulát), sieben, langsam fliessen, tropfeln.
pláskát, den Staub vom Korn mit einem Sack abschla- gen (?).	1. <i>schávlát</i> , flattern.
1. <i>pögát</i> , klingeln, schellen.	3. <i>schlákit</i> , (schlägát, slakkát, slássít, schlaaszt, XI), Wasser ausstürzen.
1. <i>právát</i> , processieren.	3. <i>schlükát</i> , glitschen.
1. <i>prázlis</i> , sich freuen.	8. <i>schluschát</i> , schlurren, glitschen.
1. <i>páját</i> , zu sehr gebrauchen, ab- schinden.	3. <i>schnaukát</i> , schnauben.
1. (<i>i</i>)- <i>pákát</i> , ausfaßern.	3. <i>swaigát</i> , wiehern.
8. <i>rakkát</i> , graben.	1. (<i>i</i>)- <i>schaggarát</i> , durchquästen.
3. <i>rápát</i> , kriechen.	3. <i>scháwát</i> , gähnen.
8. (<i>at</i>)- <i>rágátis</i> ; rülpsen.	1. (<i>ap</i>)- <i>schügít</i> , einzäunen. tégit, forschen.
1. (<i>i</i>)- <i>réttát</i> , vernarben.	4. <i>tekkálit</i> , (tekkandit), hin und her laufen.
2. <i>rötát</i> , (schmücken).	3. <i>tekkit</i> , hin und her laufen.
2. <i>rótát</i> , (wälzen).	tillát, ausbreiten, ausgebreitet liegen (wie Heu, Flachs).
1. <i>runát</i> , reden.	8. <i>tírrát</i> , (tirsít), fragen.
9. <i>saukát</i> , wiederholt rufen.	1. <i>tisát</i> , (tissát), hinken.
1. <i>sékalát</i> , speichern.	1. <i>tisát</i> , richten, Gericht halten.
3. <i>siját</i> , sieben, sichten.	töschátis, zaudern (?)
1. <i>skrédat</i> , Getreide durch die „Harfe“, ein schräg ge- stelltes Drahtsieb laufen lassen.	1. <i>trábbát</i> , trompeten.
8. (<i>ap</i>)- <i>slágát</i> , (-slúdít, XI), be- schweren.	3. <i>waddát</i> , hin und her führen.
2. (<i>om</i>)- <i>smullát</i> , sabbeln.	8. <i>waiját</i> , (wáiját), verfolgen. waizát, fragen.
(<i>om</i>)- <i>smullát</i> , im Schmutz herum- führen.	1. <i>waidát</i> , klagen.
1. <i>smurgát</i> , sudeln.	1. <i>wainánát</i> , wehklagen.
1. (<i>om</i>)- <i>spakátis</i> , seine Federn ab- werfen.	1. (<i>ap</i>)- <i>wainakát</i> , (-wainakát), bö- kränzen.
3. <i>spraugát</i> , grös mahlen, schrotzen.	1. <i>wáját</i> , schwächen.
8. <i>sprégát</i> , prasseln, bersten.	1. <i>wolát</i> , bezwingen.
1. <i>sprögát</i> , kraus werden.	

1. (*sa*)-*walgát*, binden, fesseln.
8. *walkát*, (-*ut*, VII), (Kleider) oft anziehen; schleppen.
1. (*at*)-*wasedt*, von Neuem spriessen.
8. *wafát*, schleppen.
1. *wiskát*, worfeln, schaufeln.

Catalog der Verba Cl. VII.

- §. 894. 1. (*) *alét*, irren.
(L. spr. §. 209) 1. *alárdt*, sich albern stellen.
1. *assarút*, thränern.
1. *duglás*, Früchte machen, Reife fruchtbar sein.
1. *baltút*, (*ballút*, *baltét*, IX), weisen.
1. (*ap*)-*balvút*, beschenken.
1. (*é*)-*bandúts*, erwerben, sich einen Profit machen.
1. *bárgútis*, sich ereifern.
8. *barát*, mästen.
1. *berndús*, kindern.
1. *birschút*, Saatstreifen im Acker mit dem Pfluge bezeichnen.
bisfút, bissen.
1. (*sa*)-*bldrúts*, sich gesellen.
1. *bénút*, Posse treiben.
1. *blussút*, flöhnen.
1. *bra'ngútis*, sich putzen.
bristúts, (*dríntíts*, VIII), sich wundern.
1. *brischút*, Elensjagd machen.
1. *brunút*, Rüstung anlegen.
8. *buschút*, ängstlich schreien.
1. *butschdt*, küssen.
daijútis, zweifeln (?).
1. *darbúts*, sich beschäftigen.
1. *dádút*, flöten.
1. (*ap*)-*démít*, berükchern.
1. *dnomúts*, sich ärgern.

8. *gillót*, oft heben.
1. *ginnálts*, sich erheben.
1. *ghnát*, (-*it*, VIII), gastlich bewirthen, ehren.
8. *dsendát*, wiederholt treiben.

1. *kleppút*, husten.
1. *klubbút*, (-*át*, VI), hinken.
1. *klögút*, (-*át*, VI), mit Weidenruten binden.
1. (*i*)-*kuráts*, (-*ts*, IX), aus der Puppe austreten.
1. *kuplát*, uppig gedeihen.
1. *kuptschát*, Handel treiben.
1. (*ap*)-*laimút*, beglücken.
1. *läipüt*, Stege machen.
3. *läipüt*, steigen, klettern.
1. *läiskúts*, faulenzen.
1. *laiwút*, schiffen.
1. *lappút*, Blätter treiben.
1. *laumúts*, übel nehmen.
1. *lätschüt*, Bärenjagd machen.
2. *lellút*, (Lalala) singen.
1. *leppútis*, übermächtig sein, gross thun.
1. *ligemúts*, sich freuen, fröhlich sein.
1. *ligút*, singen.
1. *lingút*, (*lligút*), sich wiegen, schliefen, tr.
1. *linút*, Flachs sammeln.
8. *lólát*, wiegen, schaukeln.
3. *lukút*, schauen.
8. *maireút*, oft tauschen.
1. *mójút*, hausen, wohnen.
1. (*i*)-*ma'lkút*, aus dem groben Holz aushauen.
1. (*é*)-*mantút*, erwerben.
1. *maukút*, (-*át*, VI), huren.
2. *maurút*, brüllen.
1. (*ap*)-*meddút*, mit Honig bestreichen.
1. *melnút*, schwärzen.
1. *melút*, lügen.
1. *mérút* (*mérút*, -*it*, VIII), messen.
1. *meslút*, schätzen, Steuer auflegen.
8. *mdlát*, bewirthen.
3. *méslúts*, einander bewirthen, mit einander buhlen, spielen.
9. *milút*, (*milét*, IX), lieben.
3. *mittút*, oft tauschen.
1. *murgút*, phantasieren.
1. *muschút*, küssen.
1. *naschktts*, sich fördern.
1. *niknút*, böse machen.
1. *pikkút*, pichen.
3. *pluddút*, (fluthen).
2. *pluntschát*, (*plantschát*, VI), plantschen, im Wasser Plantsch machen.
pulgút, verachten, schmähen.
1. *puntschát* (= *pinkét*, IX), verwickeln, verknöten.
1. *pápút*, in der Wiege schlafen.
1. *puschkút* (*paschkút*), mit Sträussern, Troddeln zieren.
4. *puschát*, wiederholt blasen (bei Zaubereien).
1. *púschnút*, eitern.
1. *putrút* (*wárdus*), plappern, schnattern.
1. *puttút*, (-*át*, VI), schäumen.
1. *raseút*, fein regnen.
1. *rékstút*, Nüsse suchen.
réstúts, pfälzen.
1. *rikút*, rüsten, beschirren.
1. *rippút*, (-*át*, VI), mit einer Holzscheibe spielen.
1. (*é*)-*saknútis*, sich einwurzeln.
1. *sártút*, roth machen.
1. *sapnút*, träumen.
1. (*ap*)-*sa'rmút*, bereifen.
1. (*ap*)-*sekltús*, sich besamen.
1. *sérúts*, sich härmen.
3. *sírút*, (-*át*, VI), umherbummeln, schwärmen.
1. *skabbergút*, splittern.
1. *skaidrút*, reinigen.
3. *skalút*, spülen, waschen.
1. *slinkút*, faulenzen.
1. *smakkút*, Geruch von sich geben.
3. *snirygút*, schluchzen.

1. <i>spégüt</i> , (<i>spiggüt</i> , <i>spiggát</i> , VI),	1. <i>schiglüt</i> , beschleunigen, an-
spionieren.	treiben.
4. <i>spigulüt</i> , schimmern.	1. <i>táisnüt</i> , rechtfertigen.
<i>spülgüt</i> , funkeln.	1. <i>tiküt</i> , (-ät, VI), wünschen trachten,
1. <i>spurgulüt</i> , faserig werden.	worauf lauern.
1. (<i>ap</i>)- <i>stigüt</i> , (-ät, VI), beseitigen.	4. <i>tipulüt</i> , trab werden (v. Wetter).
1. <i>stipüt</i> , stärken.	1. <i>tirgüt</i> , dingen, feilschen.
4. <i>stréimulüt</i> , taumeln.	1. <i>tischüt</i> (= <i>tift</i> , VIII), trotzen,
1. <i>stu'lbüt</i> , blenden.	mutwillig reizen.
1. (<i>ap</i>)- <i>sudrabüt</i> , versilbern.	1. <i>trakküt</i> , tollen.
1. <i>südüt</i> , düngen.	1. <i>tukschüt</i> , (-t, VIII), leer machen.
1. (<i>ap</i>)- <i>sündet</i> , (-äts, VI), bemosen.	1. <i>tuküd</i> , dolmetschen.
1. <i>suekküt</i> , harzen, pischen.	3. <i>tusküt</i> , schwollen.
3. <i>swipüt</i> , (-pyüt, -et, IX), pfifen.	1. <i>twáiküt</i> , Hitze, Dampf machen.
1. <i>swödrüt</i> , schwitzen.	1. <i>ubagüt</i> , als Bottler herumstreichen.
1. <i>schipüt</i> , spotten.	2. <i>abüt</i> , gieren.
1. <i>schkinüt</i> , mit dem Raufeisen Rö-	<i>urknüt</i> , wühlen (wie die Schweine?).
dungen von Gestrüpp reinigen.	(<i>if</i>)- <i>waddüt</i> , auslösen, loskaufen.
3. <i>schlamplüt</i> , (-ät, VI. -et, IX), im	1. <i>waggüt</i> , Furchen ziehen.
Koth waten, eig. nass werden.	1. <i>wainüt</i> , beschuldigen, verwunden.
1. <i>schünüt</i> , locker, schwammig machen (?).	1. <i>wairüt</i> , mehren.
3. <i>schäpüt</i> , (-dt, VI), wiegen, schau-	1. <i>wäisltüt</i> , hecken seine Art mehren.
keln.	8. <i>wähüt</i> , hin und herwalzen.
<i>saimüt</i> , lästern.	1. (<i>ap</i>)- <i>wärdüt</i> , besprechen.
1. <i>salüt</i> , grünen.	8. <i>wärgüt</i> , Elend leiden.
1. <i>farüt</i> , Äste treiben.	1. <i>waschüt</i> , fahren.
1. (<i>ap</i>)- <i>se'lüt</i> , (-et, VIII), vergolden.	1. <i>welüt</i> , vereiteln.
1. (<i>pa</i>)- <i>semüt</i> , demütigen, erniedrigen.	1. <i>wéplüt</i> , gaffen.
1. <i>flüt</i> , blau färben.	1. <i>wérüt</i> , Sklave sein.
1. <i>flüt</i> , Eicheln tragen, mit Eicheln („Krellen“) versehen.	1. <i>wérüt</i> , glauben, schätzen.
1. <i>finüt</i> , Kunde geben.	1. <i>wéshüt</i> , krebsen.
1. <i>fildüt</i> , Geschenke geben.	1. (<i>sa</i>)- <i>wézüt</i> , alt werden.
1. (<i>ap</i>)- <i>fwäigshüt</i> , besternen.	1. <i>wi'lüt</i> , Wellen schlagen.
1. <i>swijüt</i> , fischen.	1. <i>wischüt</i> , wollen, Lust haben.
3. <i>wérüt</i> , glühen, flimmern.	1. <i>wiwahüt</i> , ausgelassen sein.
1. <i>wörüt</i> , schuppen.	1. (<i>pa</i>)- <i>wigüt</i> , erleichtern.
1. <i>schabbüt</i> , zäumen.	1. (<i>sa</i>)- <i>winüt</i> , vereinigen.
1. <i>schaggüt</i> , (<i>schaglit</i> , XI), schnucken.	1. (<i>dis</i>)- <i>zilpüt</i> , zuhakeln.
1. <i>schélüt</i> , bemitleiden.	1. <i>zimüt</i> , zu Gaste sein.
	2. <i>tschiküt</i> , auf der Violine tschik machen.
	1. <i>d'swüt</i> , leben.

Catalog der Verba Cl. VIII.

1. *) <i>ökstitis</i> , faseln.	1. <i>rüstis</i> , sich strecken, Glieder-
1. <i>dusitis</i> , lauschen.	brechen haben. (L. spr. §. 270)
1. <i>baschitis</i> , sich bekümmern.	1. <i>rietit</i> , cavieren.
<i>blaßit</i> , schmettern, prügeln (?).	1. <i>salit</i> , (<i>sálit</i> , VII), salzen.
<i>blanditis</i> , müssig umherschweifen.	1. (<i>dis</i>)- <i>sétt</i> , umzäunen.
<i>blanktit</i> , abschreiten, auf die Seite geben (?).	1. <i>si'rditis</i> , sich zu Herzen nehmen, zornig werden.
1. <i>bluddit</i> , Thorheiten begehen, pfuschen.	1. (<i>prettim</i>) <i>skarbitis</i> , entgegen splittern, widerspenstig sein.
<i>brintitis</i> , sich wundern.	1. <i>okáustit</i> , verkeilen.
1. <i>gausit</i> , reichlich machen.	<i>sköstit</i> , Staub vom Korn mit einem Sack schlagen (?).
1. <i>görítis</i> , sich rehkeln, säumen.	1. <i>güdítis</i> , sich bessern.
1. <i>jüdítis</i> , entscheiden (?).	1. <i>jüdít</i> , entscheiden (?).
1. <i>késtit</i> , schmurgeln, sudein, schmähen.	1. <i>sláistitis</i> , sich recken, rehkeln.
<i>knöfit</i> , mit d. Schnabel knibbern.	1. <i>spüstit</i> , (<i>spötit</i>), mit Schlingen fangen.
1. <i>kri'stit</i> , (<i>krustit</i>), taufen (eig. bekreuzigen).	1. <i>suntit</i> , hunzen.
1. <i>lägadit</i> , Rechnung halten (?).	1. <i>seidit</i> , richten, strafen.
1. <i>lélítis</i> , grossthun, prahlen.	1. <i>swäidit</i> , salben.
<i>lippit</i> , Licht anzünden (?).	1. <i>swaipit</i> , peitschen (?).
1. <i>löbítis</i> , sich röhren.	1. <i>swöttit</i> , heiligen, feiern.
1. <i>läbít</i> , schälen.	1. <i>swkettit</i> , schlendern (?).
1. <i>meddit</i> , jagen.	1. <i>schkibbit</i> , hauen, schneiden.
1. <i>mikslit</i> , (<i>mistit</i>), weich machen, (Flachs)-brechen.	1. <i>schlekitit</i> , reinigen.
1. <i>mödrit</i> , ermuntern (<i>muddit</i>).	1. <i>swanit</i> , läuten.
<i>murit</i> , besudeln.	1. (<i>ap</i>)- <i>schu'lit</i> , vergällen.
1. <i>murkit</i> , durch Einweichen be-	1. <i>tirtit</i> , reinigen.
sudein.	1. <i>titt</i> , (= <i>tischüt</i> , VII), trotzen, zör- gen.
1. <i>na'rstit</i> , laichen.	1. <i>urdit</i> , urrrr machen (wie man den Schweinen zuruft).
1. <i>pe'lbit</i> , erwerben, verdienen.	1. <i>wairit</i> , hüten, in Acht nehmen.
<i>peetit</i> , erlösen.	1. <i>wéedit</i> , lüften.
1. <i>plättit</i> , breit machen.	1. <i>wéitt</i> , (Getreide) windigen, im Winde sieben.
1. <i>plüttit</i> , Durchfall haben.	1. <i>we'lüt</i> , schenken.
1. <i>pü'stit</i> , (<i>pö'stit</i>), verwüsten.	1. <i>wéstit</i> , Nachricht geben.
1. <i>ráibit</i> , Buntwerk machen.	1. <i>wikstít</i> , geschmeidig, weich machen (= <i>mikstít</i> ?).
1. <i>ramit</i> , beerdigten (?)	1. <i>einít</i> , ehren.
1. <i>ráimit</i> , zähmen, kastrieren.	1. <i>eininitis</i> , wettkämpfen.
1. <i>rübít</i> , kerben, hauen.	
1. <i>rüstis</i> , geschäftig sein.	

*) Cf. Anmerk. zu §. 389.

Bemerkung.

§. 896.

1. Eine Anzahl von Verbis Cl. VIII. schwankt in der Praesensbildung nach Cl. XI. hinüber, namentlich: *görítis*, *pe'lítis*, *pláttis*, *püttis*, *rübit*, *swantit*. Dazu kommen noch andere, die vielleicht nicht Denominativa sind und zum Theil veraltet scheinen, z. B. *ákottis*, *blanditis*, *brinitis*.

Catalog der Verba Classe IX.

§. 897.

(L. Spr. §. 272)

1. <i>avét</i> , rudern.	1. <i>delverét</i> , sich herumtreiben.
2. <i>állt</i> , Netz unter dem Eise treiben lassen.	2. <i>déwét</i> , nennen.
3. <i>aúklt</i> , Kinderwärterin sein, Kinder warten.	3. <i>didfét</i> , keimen machen.
4. <i>aurét</i> , Jagdhorn blasen.	4. <i>ildelét</i> , müssig umhergehen, beteln.
5. <i>áud/ét</i> , aufziehen, erziehen, wachsen machen.	5. <i>drankét</i> , schlagen, Schläckerwetter machen.
6. <i>baddétis</i> , Hunger leiden (?).	6. <i>drásteít</i> , schnitzeln. (sen.)
7. <i>bátilétis</i> , (-litis, VII), sich fürchten.	7. <i>draschkt</i> , (draskát, VI), zerreißen.
8. <i>bendét</i> , bütteln, Henker sein.	8. <i>(sa)-dráudfét</i> , befreunden.
9. <i>be'rét</i> , scheuern.	9. <i>dukkrét</i> , Fische stechen oder scheuchen.
10. <i>bíssét</i> , (bísfét), biesen.	10. <i>dumpfét</i> , Aufstand erregen.
11. <i>bidét</i> , schrecken, angstigen.	11. <i>düsselét</i> , husten.
12. <i>blékét</i> , (blékát, VI. bléttet), Estrich machen.	12. <i>dübét</i> , höhlen.
13. <i>blínkt</i> , glupen.	13. <i>édelét</i> , gefräßig sein.
14. <i>blödét</i> , schmarotzen.	14. <i>galét</i> , endigen.
15. <i>brammet</i> , hastig gehalten.	15. <i>gáselfét</i> , wiederholt kippen, tr. gawét, fasten.
16. <i>brauhelét</i> , (braukaldt, VI), etwas hin und her fahren.	16. <i>gelbét</i> , helfen, retten.
17. <i>bridenét</i> , schelten.	17. <i>grau/dét</i> , (Eisen)härten, braten (?).
18. <i>bridét</i> , hinhalten.	18. <i>gre'mdét</i> , senken.
19. <i>brillét</i> , mahlen (?).	19. <i>grústelét</i> , umherstossen.
20. <i>bruskekt</i> , schrammen.	20. <i>gürfét</i> (= gófat, VI), rösten.
21. <i>bunkhet</i> , mürbe klopfen.	21. <i>jádelét</i> , etwas hin und her reißen, jackern.
22. <i>bu'rbult</i> , Blasen machen, sprudeln.	22. <i>jáustet</i> , gewöhnen.
23. <i>de'lédet</i> , alt sein od. werden.	23. <i>ka'llét</i> , dören, trocknen.
24. <i>de'lédet</i> , abnutzen, tilgen.	24. <i>kápeltt</i> , (kápaltá, VI), wiederholt ein wenig steigen, kletern.
	25. <i>(sa)-ka'rest</i> , erhitzten.
	26. <i>kásét</i> , husten.
	27. <i>kauktis</i> , feilschen.
	28. <i>káusét</i> , schmelzen, tr.

29. <i>kawét</i> , hindern, verzögern.	1. <i>(ap)-mítet</i> , bepfählen.
30. <i>hesselétis</i> (wirbü), sich aufschmie- ren, aufdrängen.	4. <i>öschnét</i> , (öschnát, VI), schnüffeln.
31. <i>hibbelét</i> , Händel machen.	1. <i>paurétis</i> , sich den Kopf krauen.
32. <i>hinkelét</i> , knüpfen.	1. <i>pílet</i> , tröpfeln, tr.
33. <i>hinkés</i> , knüpfen.	1. <i>(sa)-pinkét</i> , verknöten.
34. <i>hiwóttis</i> , sich ranzen.	1. <i>pinnét</i> , falzen.
35. <i>klauwtis</i> , klopfen, pochen, (hö-)	1. <i>pipét</i> , rauchen.
36. <i>kloudfét</i> , (kloudfet), machen.	1. <i>pipét</i> , kahmig werden.
37. <i>klendert</i> , (klundurét), umher- schwärmen.	1. <i>pléwtis</i> , sich behäuten.
38. <i>klezett</i> , humpeln.	2. <i>pötet</i> , pfropfen.
39. <i>kldét</i> , zerstreuen.	1. <i>práwt</i> , (-üt, VII), klügeln.
40. <i>klassét</i> , still machen.	1. <i>práult</i> , (-üt, VII), glühen, mo-
41. <i>knittet</i> , anstreichen.	dern.
42. <i>köklet</i> , Hackebrett spielen.	1. <i>práwt</i> , zurecht machen.
43. <i>krodusét</i> , die Spitzen der Gersten- körner mit der Dreschrolle auf der Tenne ab- stampfen.	1. <i>prezzét</i> , handeln, freien.
44. <i>krukket</i> , mit der Krücke hand- thieren.	5. <i>püdét</i> , faulen lassen.
45. <i>(sa)-kuschet</i> , zerzausen.	1. <i>pülét</i> , quälen, plagen.
46. <i>kwépet</i> , räuchern.	1. <i>(sa)-pu'zét</i> , versammeln.
47. <i>labbétis</i> , sich bessern.	1. <i>punkét</i> , rotzen.
48. <i>laiméttis</i> , glücken.	1. <i>pápét</i> , in die Luft verflattern.
49. <i>lisckét</i> , schmeicheln, verleumden.	1. <i>raisétis</i> , sich Sorgen machen.
50. <i>löschnét</i> , (löschnát, VI), umher- kriechen.	2. <i>rausét</i> , (ráusét), schüren, wühlen.
51. <i>luttet</i> , verzärtern.	4. <i>raustelét</i> , zerren.
52. <i>makscherét</i> , angeln.	5. <i>ráudfét</i> , gähnen lassen.
53. <i>meklét</i> , suchen.	8. <i>rawét</i> , jäten.
54. <i>mentét</i> , mit der Schaufel röhren.	4. <i>rötelét</i> , ringeln.
55. <i>mérdet</i> , zu Tode quälen.	5. <i>re'mdét</i> , lindern, beruhigen.
56. <i>miggelét</i> , mit d. Augen blinkern.	1. <i>(sa)-reschgét</i> , (-raschgét), ver- reiffeln.
57. <i>(if)-mikecherét</i> , verstauchén.	5. <i>rétét</i> , machen, dass etwas rollt.
58. <i>milét</i> , lieben.	1. <i>rösét</i> , rosten.
59. <i>missoétis</i> , irre werden, sich ver- sehen.	1. <i>rustét</i> , braunroth färben.
60. <i>mistrét</i> , mischen, mengen.	1. <i>ruschkt</i> , (ruschkt), (Feuer) schü- ren.
61. <i>(ap)-mítetis</i> , sich mit Rinde be- ziehen.	4. <i>rüschinét</i> , geschäftig sein.
62. <i>(sa)-misfét</i> , verstauchen.	4. <i>sa'ldet</i> , ein wenig frieren.
63. <i>mittét</i> , verändern, unterlassen.	5. <i>sa'ldet</i> , frieren machen.
64. <i>míkschkt</i> , weich machen.	5. <i>sautét</i> , bähnen.
	6. <i>savét</i> , zaubern, hexen.
	8. <i>sekhet</i> , verfolgen.
	1. <i>sekmt</i> , d. Gedeihen fördern.
	1. <i>sekchkt</i> , sich schmutzig halten, besudeln.
	6. <i>skandét</i> , erschallen lassen.
	1. <i>(sa)-skarbelét</i> , zerkoddern, tr.

4. *skraidelet*, ein wenig umherlaufen.
 1. (*ea*) *skrandet*, zerfetzen.
 1. *skrullé*, wild, ausgelassen sein.
 5. *slápt*, ersticken, tr. 1.
 5. *slappé*, nass machen.
 1. *slæst*, röhnen.
 5. *slépt*, schräg machen.
 4. *smurgult*, audeln.
 4. *snaudelét*, schlummern.
 4. *spidelét* (= *spigulét*, VII), glänzen, flimmern.
 1. *spillet*, zwicken, klemmen.
 4. *spindelét*, zusammen.
 1. *spitté*, trotzen.
 1. *sprudschlét*, pruhsten (v. Pferden).
 1. *spraddét*, schnallen.
 1. *stabbulét*, flöten.
 stekkt, Balken behauen.
 1. *steröt*, schienen.
 4. *straipelet*, (-palát), taumeln.
 1. *struppét* (= *trumpét*), kurz machen, insbes. das Top Ende vom Baum abhauen.
 5. *swépt* (= *kwépt*) räuchern.
 5. *swidet*, schwitzen machen.
 4. *schkérdelet*, verschnickern, im Zuschnitt verderben.
 4. *schketterét*, gesponnenes Garn zusammen drehen.
 schkörét, in Gluth flammen (?).
 1. *schkutlet*, Kuttis machen.
 1. *schlüterét*, spritzen.

1. *schnükert*, (*snákerét*), schnüffeln.
 1. *fárdet*, (Erbsen) auf d. Gerüst legen.
 5. *fádét*, verloren gehen lassen.
 1. *filét*, wahrsagen.
 1. *simét*, Zeichen machen.
 8. *chawett*, trocknen, tr.
 8. *trifft*, schwatzen.
 4. *tintalét*, (*tantelét*), eimummeln.
 tiddis, untertauchen.
 1. *trallét*, Trallala singen.
 5. *trausét*, (*tráuzét*), reissen, abfallen machen; erschrecken, tusnét, aufschwellen.
 5. *ciásét*, schwollen machen.
 4. *w'rbulét*, etwas bohren.
 1. *wélett*, erlauben, wünschen.
 8. *wéllét*, walken.
 1. *we'lafét*, anfeuchten.
 3. *we'rét*, lenken, wenden.
 1. (*at*) *wesseletis*, (*wessehítis*, VII), genesen.
 1. *wessétis*, alt werden.
 5. *witét*, welken lassen.
 1. *wisét*, Gast sein.
 1. *witét*, Stelle geben.
 1. (*ap*) *seppurét*, behaaben, bemüzen.
 3. *serét*, hoffen.
 1. *tschukkurét*, (-ít, VII), Dachfirst machen.
 1. *dfelét*, (*felét*), sabbeln.
 1. *dfelétt*, gelb färben.
 5. *d'e'mdet*, gebären.
 5. *dfessét*, löschen, tr.
 5. *d'fidét*, heilen, tr.

Bemerkungen.

1. Einige Verba schwanken in der Praesensbildung nach Cl. XII. §. 398. blüüber, namentlich: (*be'rft*), *mílt*, *wélt*, *zert*, cf.: *mílu*, *wélu*, (*wélf*), *zern*, nebst *míku*, *wélu*, *zertju*.
 2. Fast alle Verba, die aus dem Deutschen entlehnt worden sind oder noch entlehnt werden, schliessen sich an Cl. IX. an, cf. *ákt*, *hakken*; *bráwt*, brauen; *görét*, gerben; *lónkt*, lohnem; *wílt*, feilen; und zahllose andere.

Gruppe C.

Die drei Classen X. XI. und XII. haben gemeinsam im §. 399. Praesens den Character -a-; im Praeteritum und Infinit. ent- (L. Spr. §§. 373-379)

- X. Praet. -ája- Infinit. -á-
 XI. » -ája- " -á-
 XII. » -ája- " -á-.

Classe X.

Classe X

Beispiele zu Cl. X.

Activ and Passiv

		1.	2.	1.	2.
		sin- w , ich weiss (w)	sin- a (a)	sin-(a)	sin-am (a)
		mitt-in- w , ich ex. (mittien-i)	mitt-in- a mitt-in-am	mitt-in-a	mitt-in-ajat
		(mitt-in-dju, nahre (mitt-in-d(j)i))	mitt-in-a	mitt-in-djaj	mitt-in-ajat
Indicativ	Praesens			sin-dju, mitt-in-dju, u. s. w.	
	Futur. Praet.			sin-dechu, mitt-in-dechu, u. s. w.	
Praes. Cond. Act.				sin- atu , mitt-in- atu , u. s. w.	
Infinit.				sin- at , wissen; mitt-in- at , ernähren,	
Participia Apt.	Praes. II.	Praes. I.	Futur.	Praeterit.	
	sin- adams , f. -ma	sin- uts , sin- aschüte , (-us), f. - üti	sin- ajie , fem.		
	mitt-in- adams	{mitt-in- uts ; } mitt-in- aschüte , (-us), mitt-in- ajie ,	sin- ajue		
		{mitt-in-djüe}, f. - üti		mitt-in-djue	
Passiv	Parte. Praes.	Partic. Praet.		Debitiv.	
	sin- ams , fem. -ma	sin- ato , f. -ta		já-sin-(a)	
	{mitt-in- ams }			já-mitt-in-a	
	{mitt-in-djamo}	mitt-in- ato		já-mitt-in-d	

Catalog der Verba Cl. X

<p>§. 401. (L. Spr. §. 275)</p>	<p>1) Verba auf -át.</p> <p>ráudát, weinen. sa'rgát, hüten. fíndat, wissen. dísíddat, singen.</p>	<p>5. <i>baidinát,</i> { <i>bídinát,</i> angstigen. 5. <i>balndat,</i> bleichen, tr. 1. (ap-) <i>bédindat,</i> bekümmern, in Kummer versetzen. 5. <i>bißdinát,</i> anreden, fragen. 5. <i>birdinát,</i> ausstreuen, tr. 8. <i>bißinát,</i> biesen. 1. (sa-) <i>bídrinát,</i> gesellen. 3. <i>brauzinát,</i> oft streichen. 5. <i>brésinát,</i> schreien machen. 5. <i>briddinát,</i> waten machen.</p>
	<p>2) Verba auf -in-át.</p> <p>5. <i>aizinát,</i> kommen lassen, herufen. 1. <i>assinát,</i> schärfen. 5. <i>áúðsinát,</i> erziehen.</p>	

Reflexiv

1. <i>bridinát</i> , hinhalten.	8. <i>dédinát</i> , oft setzen.
5. <i>bruzzinát</i> ; machen, dass etwas (z. B. Haut, Farbe) ab- geht.	5. <i>(sa)-derinát</i> , versöhnen.
2. <i>bubbínát</i> , wiehern.	5. <i>dedinát</i> , brennen, tr.
5. <i>buddínát</i> (≈ <i>müdinát</i>), wecken.	5. <i>dilinát</i> , stumpf machen, abnutzen.
5. <i>dansinát</i> , tanzen machen.	5. <i>didsinát</i> , keimen machen.
5. <i>darinát</i> , machen lassen.	1. <i>(sa)-dráudinát</i> , freund machen.
8. <i>darinát</i> , feine Arbeit machen, geschäftig sein.	1. <i>drisinát</i> , zur Eile antreiben.
1. <i>dárdinát</i> , theuer machen.	5. <i>druppinát</i> , zerbröckeln, tr.
1. <i>dáudinát</i> , Gerede machen od. vermehren.	1. <i>(é)-drúschinát</i> , ermuthigen.
8. <i>dáwindat</i> , oft geben.	5. <i>düssinát</i> , ruhen lassen.
	5. <i>duzzinát</i> , donnern.
	5. <i>édinát</i> , füttern.
	1. <i>érzinát</i> , tief betrüben.
	5. <i>(at)-gádinát</i> , erinnern.

8. <i>gödindát</i> , besorgen.
5. (<i>i</i>)- <i>gaisindát</i> , verderben lassen.
1. (<i>pa</i>)- <i>garindát</i> , verlängern.
1. <i>gausinát</i> , reichlich machen.
1. <i>gluddinát</i> , glätten.
5. (<i>ap</i>)- <i>grévinát</i> , Aergerniss geben, sündigen machen.
1. (<i>ap</i>)- <i>gráindát</i> , beschweren.
6. <i>guldinát</i> , schlafen legen.
1. <i>gúdinát</i> , ehren.
1. <i>ildsinát</i> , verlängern.
1. <i>isínát</i> , verkürzen.
5. <i>id'indát</i> , verdriesslich machen.
6. <i>jádinát</i> , reiten machen.
3. <i>jádinát</i> , hin und her reiten.
5. <i>jussindát</i> , gewöhnen.
5. <i>kabbindát</i> , anhängen.
5. <i>kaitindát</i> , in Zorn bringen.
5. <i>kaldindát</i> , schmieden lassen.
3. <i>kaldinát</i> , hämmern.
1. <i>kalpinát</i> , knechten.
6. <i>ka'ltinát</i> , dörren.
6. <i>kápinát</i> , steigen machen.
3. <i>kápindát</i> , hin und her klettern.
5. <i>kárdinát</i> , in Versuchung führen.
3. <i>karinát</i> , wiederholt anfassen, zögern.
5. <i>káreindát</i> , erhitzen.
5. <i>káusinát</i> , heulen machen.
5. <i>kérzinát</i> , zum Kreischen bringen.
5. <i>kibbindát</i> , kitzen.
1. (<i>e</i>)- <i>kirmindát</i> , anbohren (v. Holzwürmern).
2. <i>klabbinát</i> , klappern.
3. (<i>klausinát</i> , <i>klauschinát</i> , <i>klauschenét</i> , IX), wiederholt fragen, Erkundigung einzischen.
3. <i>kláud'indát</i> , klopfen, pochen.
5. <i>klidindát</i> , zerstreuen.
2. <i>klikschkinát</i> , hämmern (v. Specht).
5. <i>kluppinát</i> , stolpern machen.
3. <i>kluppinát</i> , oft stolpern.
1. (<i>klüssinát</i> , <i>kuschinát</i> , still machen.

3. <i>knibbinát</i> , knibbern, klauben, zupfen.
3. <i>kmuschinát</i> , (<i>wuchindát</i> , <i>wuscho-lét</i> , IX), knibbern, wühlen, „wuscheln.“
5. (<i>kúpinát</i> , <i>kúepinát</i> , räuchern.
5. <i>kuppindát</i> , (Milch) gerinden lassen.
3. <i>kurinát</i> , heizen.
5. (<i>pi</i>)- <i>kussinát</i> , müde machen.
5. <i>kustinát</i> , bewegen.
5. <i>kuttinát</i> , kitzeln, tr.
3. (<i>pl</i>)- <i>kúdinát</i> , streng einschärfen.
5. <i>kwittinát</i> , flimmern machen.
5. <i>kwissinát</i> , quieken machen.
1. <i>labbinát</i> , begütigen.
3. (<i>pl</i>)- <i>laidinát</i> , hinzufügen.
1. <i>lávinát</i> , trüpfeln.
5. <i>laessinát</i> , lecken lassen, (Hunde) füttern.
1. <i>létindát</i> , im Preise herabsetzen.
5. <i>lessinát</i> , springen lassen.
3. <i>lidindát</i> , (Act. u. Reflex.) schwaben.
5. <i>lippindát</i> , kleben, tr.
5. (<i>sa</i>)- <i>lid'sinát</i> , machen, dass ein Vertrag geschlossen wird.
6. <i>lidindát</i> , (Erzachsen) gießen lassen.
5. (<i>ap</i>)- <i>llindát</i> , bezeugen.
3. <i>lu'nrinát</i> , wedeln.
3. <i>lápínatis</i> , sich schnäbeln, (sich lippen).
3. <i>luppinát</i> , schälen.
3. (<i>luttinát</i> , <i>lus'chinát</i> , verzärtern.
6. <i>maldindát</i> , mahlen lassen.
3. <i>maldinát</i> , (malinát), oft mahlen.
1. <i>masinát</i> , mindern.
1. <i>mellindát</i> , schwärzen.
3. <i>mettinát</i> , oft werfen, (<i>pi-mett</i> , anschweissen).
3. <i>méd'indát</i> , (<i>méginát</i>), versuchen, probieren.

3. <i>milinát</i> , liebkosen.
3. <i>mírkechkinát</i> , blinzeln mit den Augen.
5. <i>mid'indát</i> , in Schlaf bringen.
1. <i>mirindát</i> , beruhigen.
5. <i>muddinát</i> , (buddindát, müdindát), aufwecken.
2. <i>mussindát</i> , flüstern.
5. <i>nírinát</i> , (nérinát), zu Nichte machen, bekritteln.
5. <i>példindát</i> , schwammem.
5. <i>périndát</i> , baden lassen.
3. <i>perinát</i> , brüten.
5. <i>piketindát</i> , böse machen.
5. <i>pilindát</i> , trüpfeln.
5. <i>plassinát</i> , platt schlagen.
2. <i>plíkschkinát</i> , plätschern.
5. <i>plíddinát</i> , (plúdinát), überfluthen machen.
5. <i>plüssinát</i> , verbrühen.
1. (<i>sa</i>)- <i>pu'leinát</i> , versammeln.
3. <i>parindát</i> , schütteln.
2. <i>pu'rpinát</i> , kullern (v. Birkhahn).
5. (<i>at</i>)- <i>pútinát</i> , machen, dass sich jemand erholt.
3. <i>puttindát</i> , stark wehen, stöhnen.
5. <i>raddinát</i> , gewöhnen.
8. <i>rakschindát</i> , in d. Erde wühlen.
1. <i>raesinát</i> , fein regnen.
5. <i>ribindát</i> , schwindlig machen.
5. <i>re'mdinát</i> , lindern, beruhigen.
5. <i>fed'sindát</i> , sehen machen.
3. <i>rittenát</i> , rollen, tr. u. intr.
1. <i>rubbínát</i> , anfressen, eigeinkeren.
2. <i>rubbínát</i> , kullern (v. Birkhahn).
5. <i>rúdinát</i> , (ráudinát), zum Weinen bringen.
5. <i>rúpinát</i> , betrüben, in Sorgen versetzen.
3. <i>ruschinát</i> , wühlen.
5. <i>russinát</i> , in Falten schrumpfen lassen.
1. <i>sa'línát</i> , versüssen.
5. <i>sa'ldinát</i> , frieren machen.
5. <i>sedinát</i> , setzen.

1. *fidinát*, Geschenke geben. 1. 5. *wa'rd/inát*, quälen. 2. 6. 3. *wi'schinát*, im Schlitten fahren. 1. 4. *wéddinát*, lusten. 5. 5. *weisnát*, fördern; gelingen lassen. 1. 6. *wésinát*, kühlen. 2. 7. 8. *widinát*, flechten. 3. 9. *wilinát*, locken, verführen. 4. 10. 11. *wizinát*, aufziehen, hinziehen. 5. 12. *wirinát*, kochen. 6. 13. 14. *wirindit*, auf und zu machen, wenden. 7. 15. 16. *wifinát*, spazieren fahren; tr. 8. 17. 18. *wizzinát*, (wizindit), geschmeidig machen, hin und her schwanken. 9. *sillinát*, oft heben. 10. 11. *(ap)-elzinát*, befestigen. 12. 13. *tschabbinát*, machen, das raschelt. 14. 15. *tschuppinát*, tasten. 16. 17. *tschu'ohinát*, (in's Ohr) tschuscheln. 18. 19. *tschutschinát*, einschlafen. 20. 21. *d'é'mdinát*, gebären. 22. 23. *d'fördinát*, tränken. 24. 25. *d'issinát*, kühlen. 26. 27. *d'ldinát*, heilen, tr. 28. 29. *d'chindchinát*, klingeln.
3. *(sa)-waldfinát*, fesseln.

Bemerkungen.

1. Die Verba Cl. X. schwanken in der Praesensbildung viel nach Cl. VI hinüber; cf. namentlich *ráuddíju*, (local: *ráuschu*), 2. P. *ráudd*, u. s. w. *sa'rgáju*, 2. P. *sa'rgá*, u. s. w. *d'sidáju*, 2. P. *d'sidá*, u. s. w. (local: *d'sischu*, *d'sidi*, *d'sisch*, u. s. w. nach Cl. IV), neben *ráudu*, *sa'rgu*, *Aldu*, u. s. w. Eine Nebenform *sináju* neben *sinu* existiert nicht.
2. Ebenso schwankt die Praesensform der Verba auf -inát. In der 1. und 8. P. S. und Pl. scheinen beiderlei Bildungen gleichberechtigt. In der 2. P. scheint die Analogie der Gruppe A. (Cl. I. II) vorherrschend. Der Anschluss an Cl. VI ist namentlich in Livland beliebt. Das Reflexiv bildet sich wohl überall nach Cl. VI.

Classe XL.

S. 403

Beispiele zu Cl. XI.		Aktiv und Passiv				
Indicat. Act.	Praes. Praet.	1. wa'ld-u, ich herrsche, sakk-u, ich sage	2. wa'ld-i sakk-i	3. wa'ld-a sakk-a	1. wa'ld-am sakk-am	2. wa'ld-at (-is) sakk-at, (-is)
	Pret.		wa'ld-ju, sakk-ju, u. a. w.			
	Fut.			wa'ld-ischu, saes-ischu, u. a. w.		
Praes. Cond. Act.				wa'ld-stu, saes-stu, u. a. w.		
Infinit.				wa'ld-it, herrschen, regieren; saes-it, sagen.		
		Praes. II. Praes. I. Futur. Praet.				
Participia Act.		wa'ld-idams, fem. wa'ld-üts, wa'ld-ischüts, (-us), fem. saes-idams » sakk-üts, saes-ischüts	-ma	üti	wa'ld-ijis f. wa'ld- ijusi, (-us)	saze-ijis, fem. saes- ijusi, (-us)
Passiv		Partic. Praes.		Partic. Praet.		Debitiv.
		wa'ld-ams, f. -ma		wa'ld-its, f. -ta		já-wa'ld-a
		sakk-ams		saes-its	"	já-sakk-a

Catalog der Verba Cl. XI

§. 404. (L. Spr. §. 277)	8. <i>addit</i>, stricken. 5. <i>a'rdit</i>, (<i>árdit</i>, <i>i'rdit</i>), reffeln. 8. <i>haddit</i>, stechen, stossen. 5. <i>{baidit, } b'dit</i>, scheuchen, schrecken. 8. <i>bakstt</i>, wiederholt stechen, stossen. 5. <i>ba'llett</i>, stützen. 8. <i>barslt</i>, streuen, tr. 8. <i>haschtis</i>, sich umherstossen. 8. <i>baudit</i>, versuchen, heimesuchen. 8. <i>beddit</i>, graben. 5. <i>birdit</i>, machen, dass etwas abfällt od. ausstreut.	8. <i>branku</i>, <i>brausit</i>, streifen, streichen. 8. <i>bügslit</i>, (erschrecken?), umherstreichen (St.). 1. <i>dalit</i>, theilen. 8. <i>darit</i>, thun, machen. 9. <i>dau'st</i>, oft, hart schlagen. 8. <i>dsstt</i>, pflanzen, setzen. 5. <i>didlt</i>, tanzen machen. 8. <i>durftt</i>, stechen, stakern. 1. <i>gadditis</i>, sich ereignen, zutreffen. 9. <i>gaidit</i>, warten. 9. <i>gainit</i>, (<i>gainá</i>, VI), abwehren, abtreiben.

Reflexiv				
1.	2.	3.	1.	2.
wal'd-is, ich beherrsche mich sakk-is, ich bekenne von mir	wal'd-is sakk-is	wal'd-is sakk-is	wal'd-ans sakk-ans	wal'd-atls sakk-atls
wal'd-ijs, sazz-ijs, u. s. w.				
wal'd-ischis, sazz-ischis, u. s. w.				
wal'd-itls, sazz-itls, u. s. w.				
wal'd-its, sich beherrschen; sazz-its, von sich bekennen.				
Praes. II.	Praes. I.	Futur.	Praesterit.	
wal'd-idamis sakk-idamis	wal'd-itis sakk-itis	wal'd-ischitis sazz-ischitis	wal'd-ijsis, f. wal'd-ijsis, -usés sazz-ijsis	
Debitiv.				
neval'as, die ja neval'as, die ja	já-wal'd-as já-sakk-as			

3. <i>krammt</i> , nagen.	5. <i>räddit</i> , zeigen.
3. <i>krattit</i> , schütteln.	1. <i>raudit</i> , senden.
3. <i>kreuzt</i> , packen, flehen.	3. <i>rausst</i> , binden.
6. <i>küdit</i> , (= <i>gumdit</i>), abtreiben.	3. <i>rakett</i> , schreiben.
8. <i>kultit</i> , wiederholt schlagen, (Flache) schwingen.	3. <i>ra'ntit</i> , schneiden, kerben, quellen durchhauen.
3. <i>kurott</i> , scharf einheizen.	3. <i>raugu</i> , <i>raud</i> /it, schauen.
3. (<i>pl.</i>) <i>küdit</i> , streng einschärfen.	3. <i>rduetit</i> , zerren.
3. <i>lätitt</i> , wiederholt gießen.	3. <i>rausst</i> , Saatfurchen ziehen.
3. <i>latit</i> , lecken.	5. <i>ridit</i> , hetzen.
3. <i>latitt</i> , streichen, frottieren.	3. <i>ristit</i> , hastig schlängeln.
3. <i>lakett</i> , hin und her springen, fliegen.	3. <i>ridottit</i> , binden, fesseln.
1. <i>läpit</i> , flicken.	3. <i>sakku</i> , <i>sazet</i> , sagen.
3. <i>lasst</i> , lesen, auflesen.	6. <i>sildit</i> , wärmen.
3. <i>läspit</i> , schälen, rauben.	3. <i>skäistit</i> , schön machen.
3. <i>lätit</i> , beugen.	3. <i>skidit</i> , zählen.
3. <i>mädit</i> , Pfähle einstecken.	3. <i>skaldit</i> , spalten.
3. <i>mainit</i> , tauschen.	3. <i>skapottit</i> , befrathmen.
6. <i>mästitt</i> , durch einander rühren, mischen.	3. <i>skattit</i> , schauen.
3. <i>malldit</i> , irren, fehlen.	3. <i>skräbstit</i> , schaben, höhlen.
3. <i>mallit</i> , anhaltend mahlen.	3. <i>skrädit</i> , hin und her laufen.
3. <i>manit</i> , merken.	3. <i>skribottit</i> , kerben, schnitzen.
1. <i>mäntit</i> , gaukeln.	3. <i>skipottit</i> , küssen.
3. <i>mattit</i> , empfinden.	3. <i>sküttit</i> , sich schubben.
5. <i>mdsu</i> , <i>mdott</i> , lehren.	3. <i>slapottit</i> , sich verstecken.
3. <i>mädit</i> , spötteln.	3. <i>slauku</i> , <i>slauzit</i> , wischen, fegen.
3. <i>mädit</i> , wiederholt treten.	3. <i>slägu</i> , <i>gläd</i> /it, beschweren.
3. <i>möstitt</i> , durch Zeichen zu verstehen geben.	3. <i>smädit</i> , lächeln.
3. <i>mösu</i> , <i>mött</i> , quälen.	3. <i>snäigstit</i> , hin und her reichen.
5. <i>murit</i> , zu Tode quälen.	3. <i>spädit</i> , wiederholt drücken.
3. (<i>midit</i> , <i>muddit</i> , wecken.	3. <i>spa'rdit</i> , (<i>spärdit</i>), mit den Füßen stossen, schlagen.
3. <i>paisit</i> , (Flache) schwingen oder brechen.	3. <i>spikottit</i> , trotzen.
3. <i>paisit</i> , überschwemmen (v. Sturm).	3. <i>plaundit</i> , oft speien.
5. <i>pildit</i> , füllen. (duth).	3. <i>spraudit</i> , zwischen klemmen.
3. <i>platit</i> , bersten, platzen.	3. <i>ständit</i> , stellen, pflanzen.
3. <i>plandit</i> , breit machen.	3. <i>stäipit</i> , anhaltend dehnen.
3. <i>plättit</i> , breit machen.	3. <i>stättit</i> , erzählen.
3. <i>plössit</i> , zerren, reissen.	3. <i>stattit</i> , stellen.
3. <i>prassit</i> , fragen, fordern.	3. <i>stötstittis</i> , (<i>stumstittis</i>), stottern.
3. <i>raddit</i> , schaffen.	3. <i>stundlit</i> , hin und her stossen.

3. <i>swä'rpetit</i> , (<i>swärpf</i> it), bohren.	3. <i>taustit</i> , tasten.
3. <i>schäubit</i> , (<i>schübit</i>), zum Wanken bringen.	5. <i>tirdit</i> , fragen, forschen.
3. <i>schandit</i> , oft schiesen.	3. <i>tistit</i> , wickeln.
3. <i>schäutit</i> , staupen.	3. <i>träipit</i> , tröpfeln.
3. <i>schikirittit</i> , sich wiederholt trennen, scheiden.	3. <i>tramdit</i> , durch Trampeln scheuen.
(3. <i>schlakku</i> , <i>schlassit</i> , (<i>slazzit</i>), Wasser sprühen.	3. <i>twärsttit</i> , (<i>twärst</i> it), greifen, ha-schen.
3. <i>schlakettit</i> , wiederholt Wasser sprühen.	3. <i>ügstit</i> , (<i>üst</i> it), schnüffeln, spüren.
1. <i>schläuppottit</i> , schräg machen.	3. <i>waddit</i> , führen, leiten.
3. <i>schnurgottit</i> , schnurgeln.	3. <i>walbit</i> , verdrehen (die Augen).
5. <i>schäddit</i> , nähen lassen.	3. <i>wa'ldit</i> , herrschen, regieren.
5. <i>sidit</i> , säugen.	3. <i>wa'lstit</i> , hin und her wälzen.
5. <i>üdilis</i> , sich hämmern.	5. <i>wärit</i> , kochen, tr.
3. <i>taisit</i> , machen.	3. <i>wa'rstit</i> , (<i>wärst</i> it, <i>wérst</i> it), hin und her wenden.
3. <i>tästtit</i> , schälen.	3. <i>wistit</i> , flechten, wickeln.
3. <i>taupit</i> , schonen, sparen.	3. <i>tschamdit</i> , (-ét, XII), tasten, greifen.
	5. <i>dfärdit</i> , tränken.

Bemerkungen.

1. Einige Verba Cl. XI. schwanken in der Praesensbildung nach §. 405. Cl. VIII. hinüber, namentlich: *birdit*, *didit*, *jädit*, *murit*, *ridit*, *skipottit*, *slägu*, *slägit*, *swäidit*.

2. Einige andere Verba richten sich nach der Analogie von Cl. VIII., sofern sie auch als Denominativa sich betrachten lassen, z. B. *muddit*, *hädistit*.

§. 406.

Classe XII.

Beispiele zu Cl. XII. Aktiv und Passiv

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
Indicat.									
Act.	Præsens	mák-u, ich kann; mák-i, ich kann; mák-am, ich kann; mák-at, ich kann; dí'rd-u, ich höre; dí'rd-i, ich höre; dí'rd-am, ich höre; dí'rd-at, ich höre;	mák-u, ich kann; mák-i, ich kann; mák-am, ich kann; mák-at, ich kann; dí'rd-u, ich höre; dí'rd-i, ich höre; dí'rd-am, ich höre; dí'rd-at, ich höre;	mák-u, ich kann; mák-i, ich kann; mák-am, ich kann; mák-at, ich kann; dí'rd-u, ich höre; dí'rd-i, ich höre; dí'rd-am, ich höre; dí'rd-at, ich höre;	mák-u, ich kann; mák-i, ich kann; mák-am, ich kann; mák-at, ich kann; dí'rd-u, ich höre; dí'rd-i, ich höre; dí'rd-am, ich höre; dí'rd-at, ich höre;	mák-u, ich kann; mák-i, ich kann; mák-am, ich kann; mák-at, ich kann; dí'rd-u, ich höre; dí'rd-i, ich höre; dí'rd-am, ich höre; dí'rd-at, ich höre;	mák-u, ich kann; mák-i, ich kann; mák-am, ich kann; mák-at, ich kann; dí'rd-u, ich höre; dí'rd-i, ich höre; dí'rd-am, ich höre; dí'rd-at, ich höre;	mák-u, ich kann; mák-i, ich kann; mák-am, ich kann; mák-at, ich kann; dí'rd-u, ich höre; dí'rd-i, ich höre; dí'rd-am, ich höre; dí'rd-at, ich höre;	mák-u, ich kann; mák-i, ich kann; mák-am, ich kann; mák-at, ich kann; dí'rd-u, ich höre; dí'rd-i, ich höre; dí'rd-am, ich höre; dí'rd-at, ich höre;
Praes.	Præt.	mák-eju, triz-eju, dí'rd-eju, u. s. w.	mák-eju, triz-eju, dí'rd-eju, u. s. w.	mák-eju, triz-eju, dí'rd-eju, u. s. w.	mák-eju, triz-eju, dí'rd-eju, u. s. w.	mák-eju, triz-eju, dí'rd-eju, u. s. w.	mák-eju, triz-eju, dí'rd-eju, u. s. w.	mák-eju, triz-eju, dí'rd-eju, u. s. w.	
Cond.	Act.								
Infinitiv.		mák-e-t, können, verstehen; triz-e-t, zittern; dí'rd-e-t, hören.							
Praes. II.	Praes. I.	Futur.	Praeterit.						
Participia.	Act.	mák-edamo, f. -ma, mák-e-ute, mák-e-cháte, f. -hi, mák-e-his, f. mák-e-jus; triz-e-damo, " -e-ute, triz-e-cháte, " -e-his, " triz-e-jus; dí'rd-e-damo, " -e-ute, dí'rd-e-cháte, " -e-his, " dí'rd-e-jus; (dí'rd-e-cháte), "	mák-e-ute, triz-e-ute, dí'rd-e-ute, (dí'rd-e-cháte), "						
Passiv		Partic. Praes. Partic. Præt.	Partic. Præt.	Débitiv.					
				(já-mák)					
				já-triz-					
				já-dí'rd-					
		dí'rd-ams, f. -ma	dí'rd-e-ts, f. -ta						
		(dí'rd-e-cháms)							

Catalog der Verba Cl. XII.

§. 407.
(L. Spr. §. 279)

1. (nú)-bdélét, erbleichen.
2. baukschkét, klopfen, poltern.
3. be'rsét, scheuern.
2. besdét, flaten.
3. bél'dét, reden.
3. bisskét, bisskétels, sich fürchten.
3. bisht, biesen.
3. bli'st, gerinnen.
2. brasdét, poltern.
2. brikschkét, knistern, krachen.
3. dairéts, gaffen.
2. dardét, klappern.
6. derét, tangen, miethen, dingen.
3. dimdét, dröhnen.
6. drebkt, zittern.
3. drikstét, sich erkühnen, dürfen.
2. du'nschkét, puffen, Faustschläge geben.
8. dussét, keuchen, ruhen.
3. duzzét, brausen.

6. glaudét, streicheln.
3. glidét, schleimig werden.
6. glünét, lauern.
3. gro'msdét, schrapfen.
6. grusdét, glimmen.
6. gulét, liegen, schlafen.
2. idét, höhzen.
6. kassét, schaden, fehlen.
3. kasset, reichen, erreichen.
6. kette, beabsichtigen.
2. klabdét, klappern.
2. klad'sét, kakeln, glucken.
8. klimelét, schwärmen, schwässen.
3. knibbét, knibbern, klauben.
2. krakschkét, krachen.
6. (sa)-krezzét, (-rezzét), gerinnen.
2. kungstét, stöhnen.
3. kúpét, rauchen.
3. kurét, heizen, tr.
2. kurkstét, quarren.
6. kurnét, murren.
6. kustét, sich röhren.
6. kuttét, (kuttét), kitzeln,
6. kuddét, knuddét, jucken.
6. kwélét, glimmen.
2. kwelkstét, belfern.
3. kwittét, flimmern, glänzen.
8. ládet, schmähen, fluchen.
6. lid'sét, helfen.
6. lumét, (lumét), wackeln.
6. máku, máset, können, verstehen.
3. mérzét, tunken, tauchen.
3. médsét, pflegen, gewohnt sein.
6. milét, lieben.
9. minét, gedenken.
3. mi'rkschkét, blinzeln, zwinkern.
6. mi'rd'sét, flummern.
3. mu'lđét, verwirrt reden.
6. mudschét, wimmeln.
2. naudét, miauen.
3. néškt, jucken.
3. nídét, hassen.
2. nurdét, (nurkét, murdét), murren.
2. parkschkét, quarren.
3. paudét, ruchtbar machen.
6. pe'ldét, schwimmen.
6. pelét, schimmeln.
6. perét, brüten.
6. pilét, tropfern, tröpfen.
2. pinkstét, (pikstét), pfeifen, weinen.
2. plukschkét, flüstern, schwatzen.
2. pukstét, pulsieren.
3. puttét, stark wehen.
6. redstét, sehen.
2. ribét, dröhnen.
3. ritét, schlingen, prassen.
3. rittét, rollen, intr.
3. rittét, dünn werden.
6. rípet, Sorge machen.
6. sápet, schmerzen.
3. sáusét, trocken werden.
3. sáudsét, schonen, sparen.
6. sedét, sitzen.
6. skanét, tönen, klingen.
3. skändét, missgönnen.
8. skundét, missgönnen, murren.
8. sleppét, verheimlichen.
8. sliddét, (slidét), gleiten.
2. (smilgsiét, smi'ld'sét, winseln.
8. smi'rdét, stinken.
3. smaudét, schlummern.
8. spidét, glänzen.
2. spragötét, prasseln.
2. spurkschkét, pruhsten.
6. ståwét, stehen.
6. stenét, stöhnen.
3. süstét, brennend schmerzen.
3. süd'sét, klagen.
6. swinét, feiern.
2. schkaudét, niesen.
3. schke'rerdét, (schke'rđét), verschwinden.
3. schkidét, in Theile zergehen.
2. schlupstét, lispieln.
2. schmakschkét, schmatzen.
2. schnukstét, schnucken.

8. *fibbēt, (fahibbēt)*, blitzen, flim-
mern.
6. *fidēt, blühen*.
3. *furſet, (furdfēt)*, pfeifen, weinen.
8. *schadūtēt, trocknen*, tr.
2. *tarkschētēt, schnarren*.
6. *tekky, terēt, laufen*.
6. *tizzu, tizzēt, glauben*.
6. *trenēt, (truntēt)*, tr.
trūdēt, modern, faulen.
3. *tricu, trisēt, zittern*.
8. *tuppēt, hocken*.
6. *turēt, halten*.
2. *urkeschētēt, grunzen*.
2. *waidēt, wehklagen*.

- wātjaga (8. P.), wātjad/sja (8. P.)*,
wātjad/ēt, nōthig sein.
6. *warēt, können, vermögen*.
6. *wisēt, flimmern*.
2. *widschētēt, schwachern*.
6. *zerēt, hoffen*.
3. *ziketēt, ringen, kämpfen*.
2. *tschabbētēt, rauschen, ruschein*.
2. *tschikkesētēt, knarren*.
2. *tschirkkesētēt, knirschen*.
2. *tschukstētēt, klatschen*.
2. *tschukstētēt, ziechen (wie passen
Holz)*.
8. *tschutschētēt, schlummern*.
8. *dſeldēt, schmerzen, stechen*.
8. *dſi'rdēt, hören*.

Bemerkungen.

1. Einige Verba Cl. XII. schwanken in der Praesensbildung nach Cl. IX. hinüber, z. B., *derēt, kvelēt, miltēt, rētēt, sleppēt, südēt, zerēt*.
2. Viele Verba, namentlich viele scheinbar primitive Intransitiva (6) haben im Praes. öftlich Nebenformen nach Analogie der Cl. IV. cf. die Formen: *deru, gulu, kāischu, milu, redschu, dēschu, stāwju, ſischu, ſlechu, turu, waru, zeru, südchu, dſirſchu*, neben *deru, gulu, kāischu, milju, redfu, ſedu, stāwou, fidu, tizru, turu, waru, zeru, südju, dſirdu*. Bemerkenswerth ist, dass in den übrigen Personen des Praesens, namentlich in der 3. Person der Character der Cl. XII. vorzuherrschen scheint.

3. Mit den eben erwähnten Erscheinungen hängt zusammen, dass bei Verbis Cl. XII. ein e in der Wurzelalvee des Praesens in vielen Fällen spitz gesprochen wird, nämlich in Folge eines dahinter ausgesunkenen j, cf. *dreibbu, pe'ldu, petu, stenu, trenu, zeru*. (cf. §. 26).

§. 408. *Paradiese* der vornehmlichsten

Phrasics eines Verbi (seit, haben, IV).

Aktivum					
Vollendete Handlung			Unvollendete Handlung		
Futur	Praet.	Praesens	Futur	Praesens	Indikativ
1. <i>bischtu</i>	1. <i>essau</i>	1. <i>essam</i>	1. <i>bijam</i>	1. <i>essam</i>	1. <i>essig</i>
2. <i>biss</i>	2. <i>essat</i>	2. <i>essat</i>	2. <i>bijat</i>	2. <i>essat</i>	2. <i>essig</i>
3. <i>biss</i>	3. <i>ir</i>	3. <i>ir</i>	3. <i>bija</i>	3. <i>ir</i>	3. <i>essig</i>
1. <i>bischtu</i>	1. <i>bijtu</i>	1. <i>bijtu</i>	1. <i>bijam</i>	1. <i>bijam</i>	1. <i>bijam</i>
2. <i>biss</i>	2. <i>bijtu</i>	2. <i>bijtu</i>	2. <i>bijat</i>	2. <i>bijat</i>	2. <i>bijat</i>
3. <i>biss</i>	3. <i>ir</i>	3. <i>ir</i>	3. <i>bija</i>	3. <i>ir</i>	3. <i>bijas</i>

Conjunctiv (Relativ)		Conditional	
Sing.	Plur.	Sing.	Plur.
1. es m. schütz-, 1. mts 2. tu {-sch}, f.-sch, 2. jüs 3. wi'nsch, flexionslos f. wika {-at}	m. schütz- 1. mts (-sch), f.-sch, 2. jüs f.-schas, 3. wi'nsch, flexionslos f. wika, f. wicas f. wika {-ut}	m. schütz-, 1. mts (-sch), fem. 2. jüs f. schütz, 3. wi'nsch, flexionslos f. wika, f. wicas f. wika {-sch}, flexionl.: -ut	m. schütz-, 1. mts (-sch), fem. 2. jüs f. schütz, 3. wi'nsch, flexionslos f. wika, f. wicas f. wika {-sch}, flexionl.: -ut
1. es m. zellschüts, 1. mts 2. tu {-sch}, fem. 2. jüs 3. wi'nsch, -schut, f. wika, f. wicas f. wika {-sch}, flexionl.: -schut	m. zellschüts, 1. mts (-sch), fem. 2. jüs f. schütz, 3. wi'nsch, -schut, f. wika, f. wicas f. wika {-sch}, flexionl.: -schut	m. zellschüts, 1. mts (-sch), fem. 2. jüs f. schütz, 3. wi'nsch, -schut, f. wika, f. wicas f. wika {-sch}, flexionl.: -schut	m. zellschüts, 1. mts (-sch), fem. 2. jüs f. schütz, 3. wi'nsch, -schut, f. wika, f. wicas f. wika {-sch}, flexionl.: -schut
1. es esent sch- 1. mts 2. tu ite, 2. jüs 3. wi'nsch, -sem, f. wika, f. wicas f. wika -schut, f. wicas	esent sch- 1. mts ite, 2. jüs sch-, f. schut, f. schut -sem, f. wika, f. wicas fem. zellschüts -schut, f. wicas	esent sch- 1. mts ite, 2. jüs sch-, f. schut, f. schut -sem, f. wika, f. wicas fem. zellschüts -schut, f. wicas	esent sch- 1. mts ite, 2. jüs sch-, f. schut, f. schut -sem, f. wika, f. wicas fem. zellschüts -schut, f. wicas
1. es bischüts, mts 2. tu stütte, 2. jüs 3. wi'nsch, -sem, f. wika, f. wicas f. wika -schut, f. wicas	bischüts, mts stütte, 2. jüs bischüts zehn- -sem, f. wika, f. wicas sch-, f. schut -schut, f. wicas	bischüts, mts stütte, 2. jüs bischüts zehn- -sem, f. wika, f. wicas sch-, f. schut -schut, f. wicas	bischüts, mts stütte, 2. jüs bischüts zehn- -sem, f. wika, f. wicas sch-, f. schut -schut, f. wicas

Indicativ										
		Sing.		Plur.						
		1. <i>täpu</i> m. <i>ze'lts</i> , fem. -ta, ich 2. <i>täpt</i> werde gehoben 3. <i>täp</i>		1. <i>täpam</i> m. <i>ze'ltsi</i> , fem. -tas 2. <i>täpat</i> 3. <i>täp</i>						
Passivum	Unvollendete Handlung	Præsent	Futur	Præterit.	Futur	Præterit.	Futur	Præsent	Præterit.	
		1. <i>tappu</i> m. <i>ze'lts</i> , fem. -ta, ich 2. <i>tappi</i> wurde gehoben 3. <i>tappa</i>	1. <i>tappám</i> m. <i>se'ltsi</i> , fem. -tas 2. <i>tappát</i> 3. <i>tappa</i>	1. <i>tapsim</i> m. <i>ze'ltsi</i> , fem. -tas 2. <i>tapsit</i> 3. <i>taps</i>	1. <i>essam</i> m. <i>ze'ltsi</i> , fem. -tas 2. <i>essat</i> 3. <i>ir</i>	1. <i>essam</i> m. <i>ze'ltsi</i> , fem. -tas 2. <i>essat</i> 3. <i>ir</i>	1. <i>bijáu</i> m. <i>ze'lts</i> , fem. -ta, ich 2. <i>biji</i> war gehoben (worden) 3. <i>bija</i>	1. <i>bijám</i> m. <i>ze'ltsi</i> , fem. -tas 2. <i>biját</i> 3. <i>bija</i>	1. <i>büschi</i> m. <i>ze'lts</i> , fem. -ta, ich 2. <i>büsi</i> werde gehoben (worden) sein. 3. <i>büs</i>	
	Vollendete Handlung	Præsent	Futur	Præterit.	Futur	Præterit.	Futur	Præsent	Præterit.	
		1. <i>esmu</i> m. <i>ze'lts</i> , fem. -ta, ich 2. <i>essi</i> jázel, 3. <i>ir</i> ich muss gehoben werden	1. <i>essam</i> m. <i>zelami</i> , fem. -mas, 2. <i>essat</i> 3. <i>ir</i> oder jázel	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i> ich werde müssen gehoben werden	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>bijáu</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>biji</i> jázel, 3. <i>bija</i> ich musste gehoben werden	1. <i>bijám</i> m. <i>zelami</i> , fem. -mas, 2. <i>biját</i> 3. <i>bija</i> oder jázel	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>
Debitivus indicati.										
Verbix reference: Bielenstein, A. Handbuch der lettischen Sprache. Mitau, 1863	Unvollendete Handlung	Præsent	Futur	Præterit.	Futur	Præterit.	Futur	Præsent	Præterit.	
		1. <i>esmu</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>essi</i> jázel, 3. <i>ir</i> ich muss gehoben werden	1. <i>essam</i> m. <i>zelami</i> , fem. -mas, 2. <i>essat</i> 3. <i>ir</i> oder jázel	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i> ich werde müssen gehoben werden	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>bijáu</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>biji</i> jázel, 3. <i>bija</i> ich musste gehoben werden	1. <i>bijám</i> m. <i>zelami</i> , fem. -mas, 2. <i>biját</i> 3. <i>bija</i> oder jázel	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>
	Vollendete Handlung	Præsent	Futur	Præterit.	Futur	Præterit.	Futur	Præsent	Præterit.	
		1. <i>esmu</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>essi</i> jázel, 3. <i>ir</i> ich muss gehoben werden	1. <i>essam</i> m. <i>zelami</i> , fem. -mas, 2. <i>essat</i> 3. <i>ir</i> oder jázel	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i> ich werde müssen gehoben werden	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>bijáu</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>biji</i> jázel, 3. <i>bija</i> ich musste gehoben werden	1. <i>bijám</i> m. <i>zelami</i> , fem. -mas, 2. <i>biját</i> 3. <i>bija</i> oder jázel	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>	1. <i>büschi</i> m. <i>zelams</i> , fem. -ma, od. 2. <i>büsi</i> oder jázel 3. <i>büs</i>

Conjunctiv (Relativ)					Conditional						
		Sing.		Plur.							
1. <i>es</i>		1. <i>täpū</i>		1. <i>mès</i>		1. <i>es</i>		1. <i>täptu</i>		1. <i>(mès) täptum</i>	
2. <i>tu</i>		2. <i>täpūt</i>		2. <i>jäs</i>		2. <i>tu</i>		2. <i>täptut</i>		2. <i>(jäs) täptut</i>	
3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wini</i>		3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wini</i>		3. <i>wi'nsch</i>	
<i>f. wina</i>		<i>f. ta</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. wina</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. -tas</i>	
Debitivus conjunct.											
1. <i>es</i>		1. <i>büschi</i>		1. <i>mès</i>		1. <i>es</i>		1. <i>bütu</i>		1. <i>(mès) bütum</i>	
2. <i>tu</i>		2. <i>büschi</i>		2. <i>jäs</i>		2. <i>tu</i>		2. <i>bütut</i>		2. <i>(jäs) bütut</i>	
3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wini</i>		3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wini</i>		3. <i>wi'nsch</i>	
<i>f. wina</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. wina</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. -tas</i>	
Debitivus condition.											
1. <i>es</i>		1. <i>zelams</i>		1. <i>mès</i>		1. <i>es</i>		1. <i>zelams</i>		1. <i>(mès) bütum</i>	
2. <i>tu</i>		2. <i>zelams</i>		2. <i>jäs</i>		2. <i>tu</i>		2. <i>zelams</i>		2. <i>(jäs) bütut</i>	
3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wini</i>		3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wini</i>		3. <i>wi'nsch</i>	
<i>f. wina</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. wina</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. -mas, od. jázel</i>	
1. <i>es</i>		1. <i>set</i>		1. <i>mès</i>		1. <i>es</i>		1. <i>zelams</i>		1. <i>(mès) bütum</i>	
2. <i>tu</i>		2. <i>bü</i>		2. <i>jüs</i>		2. <i>tu</i>		2. <i>zelams</i>		2. <i>(jüs) bütut</i>	
3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>schü</i>		3. <i>wini</i>		3. <i>wi'nsch</i>		3. <i>wini</i>		3. <i>wi'nsch</i>	
<i>f. wina</i>		<i>f. -ma,</i>		<i>f. -mas</i>		<i>f. wina</i>		<i>f. winas</i>		<i>f. -mas, od. jázel</i>	

§. 410. Unregelmäßige Verba.

Nur etwa drei Verben gibt es im Lettischen, die sich als unregelmäßig bezeichnen lassen. Es ist: *eimu*, *biju*, *büt*, sein; *eimu*, *gāju*, *it*, gehen; *dūmu*, *dewu*, *düt*, geben.

Die Unregelmäßigkeit derselben besteht

- 1) in den Spuren alterthümlicher Anfügung der Personalsuffixa unmittelbar an die Wurzelsylbe (ohne Bindevocal),
- 2) bei den zwei ersten genannten Verben in Herbeziehung verschiedener Wurzeln zur Bildung der Hauptstämme (Praes. Praet. Infinit.), bei *düt* in den Spuren von Reduplication.

§. 411.

(L. Spr. §. 517) Die Flexion von *büt* ist §§. 351. 352. angegeben. Hier ist daher nur das Compositum *da-büt*, bekommen, zu bemerken, wo die Wurzel *bü* auch im Praesensstamm erscheint.

Praes. Ind. Act. Sing. 1. 2. 3. Plur. 1. 2.
da-bü-ju, *da-bü-j-i*; *da-bü*, *da-bü-j-am*, *da-bü-j-at*
da-bü-ni, *da-bü-ni*, *da-bü-n*, *da-bü-nam*, *da-bü-nat*

Praet. Ind. *da-bü-ju*, *da-bü-j-i*, *da-bü-ja*, *da-bü-jam*, *da-bü-jat*

Fut. Ind. *da-bü-schu*, *da-bü-si*, u. s. w.

Praes. Cond. *da-bü-tu*, u. s. w.

Infinit. *da-bü-t*, bekommen.

Partic. Praes. Act. II. *da-bü-dams*, fem. *-dama*

" " " I. *da-bü-j-uts*, *da-bü-n-uts*, fem. *-uti*

" Praet. Act. *da-bü-jis*, fem. *-jusi*

" Fut. Act. *da-bü-schäts*, fem. *-schäti*

" Praes. Pass. *da-bü-j-am*, *da-bü-n-am*, fem. *-ma*

" Praet. Pass. *da-bü-ts*, fem. *-ta*

Debitiv. Pass. *já-da-bü*

" Debitiv. Pass. *já-da-bü-n*

Anmerk. Abgesehen von den Formen mit *n* in der Endung, die in Cl. III. erinnern, folgt *dabüt* durchweg der Analogie von Cl. VII., indem *ü* die Stelle von *ü* einnimmt. Fälschlich schreibt man bisher *dabbüt* mit zwei *b*, indem man die Zusammensetzung verkennt.

§. 412.

(L. Spr. §. 518) Praes. Ind. Act. Sing. 1. 2. 3. Plur. 1. 2.
ei-mu, *ei-j*, *i-t*, *ei-ma*, *ei-ta*,
i-mu, (loc. *ē-t*), *ei-nam*, *ei-tat*,
(ē-ju), *ei-jam*, *ei-jat*
(ē-tam)

Praet. Ind. *gā-ju*, *gā-j-i*, *gā-ja*, *gā-jam*, *gā-jat*
Fut. Ind. *i-schu*, *i-si*, (loc. *ē-schu*, *ē-si*), u. s. w.

Praes. Condit. *i-tu*, (loc. *ē-tu*), u. s. w.
Infinit. *i-t*, (loc. *ē-t*), gehen.

Particip. Praes. Act. II. *i-dams*, (*ē-dams*), fem. *-dama*
" " " I. *{ē-jüts*, *ē-jus*, fem. *ē-jüti*, flexionslos: *ē-jüt*
{ē-tüts)

" Fut. Act. *i-schäts*, *i-schus*, fem. *i-schäti*, flexionslos:
i-schüt, (*ē-schäts* u. s. w.)

" Praet. Act. *gājis*, fem. *gā-jusi*
" Praes. Pass. flexionslos, mit activer Bedeutung: *ē-jam*
(or *i-tam*).

Debitiv. Pass. *já-i-t*, (*já-ē-t*)

3. *dūmu*, *dewu*, *düt*, geben.

Praes. Ind. Act. Sing. 1. 2. 3. Plur. 1. 2. §. 413.
dū-mu, *dū-d-i*, *dū-d*, *dū-d-am*, *dū-d-at*
dū-d-u, (loc. *ē-d-u*), u. s. w.

Praet. Ind. *dew-u*, *dew-i*, *dew-a*, *dew-am*, *dew-at*
Fut. Ind. *dū-schu*, *dū-si*, u. s. w.

Praes. Condit. *dū-tu*, u. s. w.
Infinit. *dū-t*, geben.

Particip. Praes. Act. II. *dū-dams*, fem. *dū-dama*
" " " I. *dū-d-uts*, *dū-d-us*, fem. *dū-d-uti*, flexions-
los: *dū-d-ut*

Fut. Act. *dū-schäts*, *dū-schus*, fem. *dū-schäti*, flexionslos: *dū-schüt*

" Praet. Act. *dew-is*, fem. *dew-usi*
" Praes. Pass. *dū-da-ms*, fem. *dū-da-ma*
" Praet. Pass. *dū-ts*, fem. *dū-ta*

Debitiv. Pass. *já-dū-d*